

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. birželio 1 d. Nr. FA-P-50-18-70
Vilnius

Auditas atliktas, vykdamt

5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės

2008-06-06 pavedimą Nr. P-50-18, 18-1, 18-2, 18-3, 18-4, 18-5, 18-6, 18-7, 18-8, 18-9,
18-10, 18-11, 18-12, 18-13, 18-14

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Renata Maslauskaitė-Meškauskaitė (grupės vadovė)

Violeta Butkienė

Danutė Balčiūtė

Irina Vaičeliūnienė

Auditas pradėtas 2008-06-06

Auditas baigtas 2009-06-01

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti

Valstybės kontrolės interneto puslapyje

adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	6
1.1. Apskaitos tvarkymas ministerijai pavaldžiose įstaigose	6
1.1.1. Koncertinėje įstaigoje Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre	6
1.1.2. Lietuvos rusų dramos teatre	9
1.1.3. Kauno valstybiniame dramos teatre	11
1.2. Biudžeto asignavimų naudojimas	13
1.2.1. Projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdymas	15
1.2.2. Programa „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“	18
1.2.3. Kitų projektų finansavimas	29
1.2.4. Kita	32
1.3. Faktinių išlaidų apskaita	35
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	35
2.1. Teismo sprendimų vykdymas	36
3. Rekomendacijos	37
Priedai	41

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2008 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. P-50-18. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Renata Maslauskaitė-Meškauskaitė (grupės vadovė), vyriausioji valstybinė auditorė Violeta Butkienė, vyresnioji valstybinė auditorė Danutė Balčiūtė, vyresnioji valstybinė auditorė Irina Vaičeliūnienė.

Audituojamas subjektas – Lietuvos Respublikos kultūros ministerija – yra Lietuvos Respublikos vykdomosios valdžios institucija, vykdanči įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas kultūros srities valstybės valdymo funkcijas ir įgyvendinanti šioje srityje valstybės politiką. Adresas: J. Basanavičiaus g. 5, Vilnius, identifikavimo kodas 188683671. Kultūros ministerijos steigėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Audituojamu laikotarpiu Kultūros ministerijai iki 2008 m. gruodžio 9 d. vadovavo ministras Jonas Jučas, o nuo 2008 m. gruodžio 10 d. – ministras Remigijus Vilkaitis, Buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės skyriaus vedėja – vyriausiąja buhalterė dirbo Violeta Vasiljevienė.

Audituojamas laikotarpis – 2008 metai.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas ir įvykius, jų parodymą finansinėse ir kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių ir priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2008 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamos Kultūros ministerijos 2008 metų finansinės ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr.1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4), Debetinio ir kreditinio išskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 11).

Audituojamu laikotarpiu ministerija ir 36 jai pavaldžios įstaigos vykdė 7 programas, kurioms vykdyti patvirtinta 298 200,3 tūkst. Lt, gauta 284 562,1 tūkst. Lt, panaudota 284 548,3 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučių suma – 395 696,5 tūkst. Lt.

Audituojamu laikotarpiu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. spalio 22 d. nutarimu Nr. 1062 Kultūros ministerijai iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės rezervo buvo skirta 1 686,3 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų bei valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad nebuvo tikrinamos visos (100 proc.) ūkinės operacijos, ūkiniai įvykiai ir sudaryti sandoriai.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atliktas veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės aplinkos tyrimas, nustatant reikšmingumo iškraipymo riziką, buvo nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaidų suma) yra 0,5 proc. visų kasinių išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – tai sudaro 1 423,0 tūkst. Lt ir 0,5 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) – tai sudaro 1 978,0 tūkst. Lt.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, ministerijoje ir jai pavaldžiose įstaigose atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras.

Vertinome biudžeto asignavimų skyrimą (įvairiems subjektams) projektų vykdymui, atsiskaitymo už patirtas išlaidas kontrolę. Kadangi ministerija nepateikė visų išlaidas patvirtinančių

---

dokumentų, iš atskirų projektų vykdytojų (VEKS, VšĮ „Effektus Eventus“, VšĮ „Vilniaus festivaliai“, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos) gavome apskaitos dokumentus, pagrindžiančius patirtas išlaidas (vertinome Nacionalinės bibliotekos vykdyto projekto sąmatą ir avansinių mokėjimų viešosioms įstaigoms dokumentus).

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

1.1. Apskaitos tvarkymas ministerijai pavaldžiose įstaigose

1.1.1. Koncertinėje įstaigoje Lietuvos valstybiniame simfoniniame orkestre

Koncertinė įstaiga Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras – pavaldi Kultūros ministerijai biudžetinė įstaiga. Audituojamu laikotarpiu įstaigai vadovavo Gintaras Rinkevičius, vyriausiąja buhalterė dirbo Inga Juzokienė.

Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras buhalterinę apskaitą tvarkė nesivadovaudamas Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str. nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis¹ (toliau – Taisyklės), nes neteisingai tvarkė ilgalaikio turto, atsargų, pinigų, pavedimų lėšų, už prekes ir paslaugas gautų lėšų, kitų lėšų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo iš biudžeto, kompensuotų nuompinigių, kasinių ir faktinių išlaidų apskaitą, fiksuodamas ūkines operacijas neteisingai atliko sąskaitų korespondencijas, neteisingai tvarkė apskaitos registrus, biudžeto asignavimus naudojo nesivadovaudamas asignavimų valdytojo patvirtinta sąmata ir teisės aktais. Todėl negalima patvirtinti, kad įstaigos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008-12-31 balanse nurodyti (25 651,0 tūkst. Lt) likučiai yra teisingi.

Negalima patvirtinti, kad šie likučiai yra teisingi:

- ilgalaikio materialiojo turto (aktyvo 010 sąskaita) 23 877,1 tūkst. Lt likučio, nes balanse ilgalaikio turto likutis nurodytas 96,6 tūkst. Lt didesnis, negu nurodyta apskaitos registre. Be to, sudarant finansinę atskaitomybę nebuvo baigta ilgalaikio turto inventorizacija, be to, per inventorizaciją nebuvo tikrinamas visas įstaigos turtas (nebuvo atliekama muzikinių instrumentų inventorizacija);
- ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (pasyvo 020 sąskaita) 3 876,6 tūkst. Lt likutis, nes dalies pučiamųjų, mušamųjų, styginių muzikos instrumentų ir fortepijonų nusidėvėjimas buvo skaičiuojamas nesivadovaujant kultūros ministro įsakymu² patvirtintais normatyvais;
- atsargų (aktyvo 06 sąskaita) 59,8 tūkst. Lt likučio, nes balanse atsargų likutis nurodytas 1,0 tūkst. Lt didesnis negu apskaitos registre;
- balanse pinigų pavedimų lėšų ir lėšų, gautų už prekes ir paslaugas (aktyvo 110, 111 sąskaitos), likutis (607,1 tūkst. Lt) nurodytas 69,4 tūkst. Lt mažesnis, negu likutis, nurodytas bankų sąskaitų išrašuose ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (676,5 tūkst. Lt). Be to, dalis pavedimų lėšų ir paramos lėšos neteisingai apskaitomos 111 sąskaitoje „Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas“, o nuomininkų mokesčiai už komunalines paslaugas neteisingai apskaitomi 111 sąskaitoje. Pavedimų lėšų apskaita netvarkoma pagal lėšų davėjus ir kiekvieną pavedimą;
- kitų lėšų kasoje (aktyvo 122 sąskaita) nurodytas likutis (5,7 tūkst. Lt) yra 1,7 tūkst. Lt didesnis, negu nebiudžetinių lėšų kasos knygoje;
- atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) 461,5 tūkst. Lt likučio, nes balanse nurodytas kreditinis įsiskolinimas yra 2,0 tūkst. Lt didesnis, negu apskaitos registre;
- atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (aktyvo 178 sąskaita) debetinio įsiskolinimo 147,3

¹ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (2005-12-30 įsakymo Nr. 1K-405 redakcija).

² Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų patvirtinimo“ (patvirtintas 2004-07-07 Nr. ĮV-179, įsigaliojo nuo 2004-12-15).

-
- tūkst. Lt likučio, nes pagal apskaitos duomenis nustatėme, kad 2008 m. gruodžio 31 d. už suteiktas paslaugas sumokėta 10,0 tūkst. Lt, tačiau buhalterinės apskaitos registruose šis mokėjimas nebuvo užregistruotas;
- finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) likučio, nes balanse nurodytas finansavimo iš biudžeto likutis (185,8 tūkst. Lt) yra 65,1 tūkst. Lt didesnis, negu aktyve nurodytų su biudžeto lėšomis susijusių sąskaitų likučių suma;
  - biudžetinių įstaigų pajamų (pasyvo 400 sąskaita) likutis (70,8 tūkst. Lt) yra 16,3 tūkst. Lt mažesnis, nes įstaigoje pajamų apskaita tvarkoma neteisingai taikant dvejybinį įrašą;
  - kompensuotų nuompinigių (pasyvo 410 sąskaita) 107,2 tūkst. Lt likučio, nes pagal apskaitos duomenis negalėjome nustatyti, koks yra kompensuotų nuompinigių likutis banko sąskaitoje. Be to, įstaiga kompensuotus nuompinigių naudoja neturėdama vadovo patvirtintos kompensuotų nuompinigių naudojimo sąmatos;
  - pagal apskaitos duomenis negalėjome nustatyti, koks yra pavedimų lėšų likutis, nes pavedimų lėšos buvo apskaitomos ir 110 sąskaitoje „Pavedimų lėšos“, ir 111 sąskaitoje „Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas“. Be to, metų pabaigoje ne visos banko sąskaitoje buvusios piniginės įplaukos įtrauktos į apskaitą, todėl negalime patvirtinti, kad nurodytas atsiskaitymų už pavedimų lėšas (pasyvo 176 sąskaita) 352,2 tūkst. Lt likutis yra teisingas;
  - paslaugų teikimo išlaidų (aktyvo 211 sąskaita) likutis (158,9 tūkst. Lt) nurodytas 39,7 tūkst. Lt didesnis, negu kreditinis įsiskolinimas tiekėjams už prekes ir paslaugas iš kompensuotų nuompinigių (pasyvo 178 sąskaita) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje;
  - pavedimų lėšų išlaidų (aktyvo 214 sąskaita) likutis (109,7 tūkst. Lt) nurodytas 44,5 tūkst. Lt mažesnis, negu kreditinis įsiskolinimas tiekėjams už prekes ir paslaugas iš pavedimų lėšų (pasyvo 178 sąskaita) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.
  - Įstaiga nesilaikė Taisyklių³ 308 punkto reikalavimo registruoti uždirbtas pajamas, kredituojant 400 sąskaitą „Biudžetinių įstaigų pajamos“, ir 269 punkto reikalavimo apskaityti faktines išlaidas.
-

Kadangi įstaiga nurodytų sąskaitų dvejybinį įrašą taikė netinkamai, ne pagal apskaitos principus ir taisykles, todėl negalėjome nustatyti, dar kuriose balanso sąskaitose neteisingai nurodyti likučiai.

Įstaigoje kasinių ir faktinių išlaidų apskaita netvarkoma pagal kiekvieną jos atliekamą funkciją, programą ir pagal programų išlaidų sąmatose numatytus ekonominės klasifikacijos straipsnius, kaip reikalaujama Taisyklių 125 ir 269 punktuose. Be to, registru duomenys apie patirtas faktines išlaidas (9 659,4 tūkst. Lt) neatitinka Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodytų 9 517,9 tūkst. Lt faktinių išlaidų.

Įstaiga nesivadovavo Valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių⁴ 30 punktu, kuris nurodo, kad už valstybės kapitalo investicijų naudojimo apskaitos tvarkymą, jų naudojimą pagal paskirtį, naudojimo kontrolę atsakingos valstybės institucijos, nes:

-
- vykdydama 03.01 programą, iš 218,4 tūkst. Lt biudžeto asignavimų ilgalaikiam turtui įsigyti 96,6 tūkst. Lt panaudojo pastato rekonstrukcijai;
  - vykdant 03.81 programą, ilgalaikiam turtui įsigyti skirti asignavimai (210,0 tūkst. Lt) panaudoti pastato rekonstrukcijos išlaidoms apmokėti.
-

³ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (2005-12-30 įsakymo Nr. 1K-405 redakcija).

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-04-26 nutarimu Nr. 478 „Dėl valstybės lėšų, skirtų valstybės kapitalo investicijoms, planavimo, tikslinimo, naudojimo, apskaitos ir kontrolės taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Pastato rekonstrukcijai 306,6 tūkst. Lt panaudota, nepateikus investicinio projekto, nesivadovaujant Taisyklių 6 punkto nuostata, kad investicijų projektus rengia valstybės institucijos, kurių funkcijoms atlikti reikia sukurti, įsigyti ilgalaikio materialiojo turto arba padidinti jo vertę.

Įstaiga nesivadovavo Biudžetinių įstaigų įstatymo⁵ 8 straipsnio 5 dalimi, kurioje nurodyta, kad iš asignavimų valdytojų gautus biudžeto asignavimus įstaigos naudoja racionaliai ir taupiai ir tik pagal asignavimų valdytojų patvirtintas išlaidų sąmatas, nes asignavimus (72,9 tūkst. Lt), skirtus kitoms paslaugoms, įstaiga panaudojo ilgalaikiam turtui įsigyti (34,0 tūkst. Lt) ir ilgalaikio turto einamajam remontui (38,9 tūkst. Lt), o ilgalaikio materialiojo turto einamajam remontui skirtus asignavimus (8,6 tūkst. Lt) – ilgalaikiam turtui įsigyti.

Įstaiga nesivadovavo Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių⁶ 22 ir 23 punktų nuostatomis, kad biudžetinių įstaigų pajamos, gautos atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, vadovaujantis įstatymais arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, įmokamos į valstybės (savivaldybės) biudžetą ir biudžetinių įstaigų pajamos naudojamos šių įstaigų išlaidoms dengti bei kitiems įstaigos poreikiams pagal specialiąsias programas, nes 2008 m. birželio 21 d. su UAB „Versus media“ sudarė sutartį, pagal kurią už gaunamas paslaugas įsipareigojo reklamuoti sutarties šalis. Sutartyje numatyta, kad atsiskaitydamos šalys viena kitai pateikia sąskaitas, pagal kurias atlieka tarpusavio užskaitas. Tai natūriniai mainai: pinigai necirkuliuoja, todėl pajamos ir išlaidos nebuvo nurodytos apskaitoje. Įstaiga 2008 m. tokių natūrinių mainų būdu padarė užskaitų iš viso už 70,8 tūkst. Lt. Tai prieštarauja Buhalterinės apskaitos įstatymo⁷ 6 straipsnio 2 punktui, kuriame nurodyta, kad į apskaitą privaloma įtraukti visas ūkines operacijas. Vykdam tarpusavio užskaitas gautos pajamos nepervedamos į valstybės biudžetą, o išlaidos nenurodomos apskaitoje ir finansinėse ataskaitose. Įstaiga į valstybės biudžetą nepervedė 70,8 tūkst. Lt gautų pajamų.

Įstaiga 379,5 tūkst. Lt panaudojo nesivadovaudama teisės aktais, pažeisdama finansinę drausmę (turto rekonstrukciją ir remontą vykdė neturėdama investicinio projekto, naudodama kitoms reikmėms skirtus asignavimus).

Į valstybės biudžetą įstaiga nepervedė 70,8 tūkst. Lt gautų pajamų, nes nesivadovaudama teisės aktais su ūkio subjektu atliko tarpusavio užskaitas. Kadangi pajamos neteisingai apskaitomos (neregistruojamos uždirbtos pajamos) ir nebuvo galima patikrinti visų ūkinių operacijų, todėl galima teigti, kad į valstybės biudžetą galėjo būti nepervesta ir daugiau gautų pajamų.

⁵ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (2007-06-26 įstatymo Nr. X-1216 redakcija).

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543 (nutarimo 2005-06-21 Nr. 687 redakcija).

⁷ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

Koncertinė įstaiga Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras apskaitą tvarkė nesivadovaudama Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatomis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių atitinkamais punktais, kurie reglamentuoja ilgalaikio turto, atsargų, pinigų, pavedimų lėšų, už prekes ir paslaugas gautų lėšų, kitų lėšų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo iš biudžeto, kompensuotų nuompinigių, kasinių ir faktinių išlaidų apskaitą, sąskaitų uždarymą metų pabaigoje, fiksuodama ūkines operacijas neteisingai atliko sąskaitų korespondencijas, neteisingai tvarkė apskaitos registrus, todėl negalime patvirtinti, kad ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008-12-31 balanse nurodytos 395 696,5 tūkst. Lt sumos dalis - 25 651,0 tūkst. Lt – yra teisinga.

Dėl to, kad įstaigos registruose nurodyta kita faktinių išlaidų suma, kasinės ir faktinės išlaidos neapskaitomos pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, negalime patvirtinti, kad ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008-12-31 ataskaitoje nurodytos kasinių ir faktinių išlaidų 289 293,5 tūkst. Lt sumos dalis – 9 517,9 tūkst. Lt – yra teisinga ir kad kasinės ir faktinės išlaidos pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius yra teisingos.

Kadangi orkestras neinventorizavo viso turto ir mes negalėjome patikrinti viso valdomo turto, negalime patvirtinti, kad apskaitytas visas turtas ir teisinga verte.

Negalime patvirtinti, kad įstaiga biudžeto asignavimus naudojo teisėtai ir pagal nustatytą paskirtį, nes išlaidų apskaita netvarkoma pagal funkcijas, vykdomas programos ir ekonominės klasifikacijos straipsnius.

1.1.2. Lietuvos rusų dramos teatre

Lietuvos rusų dramos teatras – pavaldi Kultūros ministerijai biudžetinė įstaiga. Audituojamu laikotarpiu įstaigai vadovavo Jonas Vaitkus, vyriausiąja buhaltere dirbo Veronika Kurpytė.

Lietuvos rusų dramos teatras apskaitą tvarkė nesivadovaudamas Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str. nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis⁸ (toliau – Taisyklės), nes neteisingai tvarkė pavedimų lėšų, pajamų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo iš biudžeto, kompensuotų nuompinigių, išlaidų apskaitą, fiksuodamas ūkines operacijas neteisingai atliko sąskaitų korespondencijas. Todėl negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso sąskaitų (išskyrus ilgalaikio turto (aktyvo 010-019 sąskaitos), trumpalaikio materialiojo turto (aktyvo 070 sąskaita) ir jų fondų (pasyvo 250, 260 sąskaitos), atsargų (aktyvo 06 sąskaita)) likučiai (336,5 tūkst. Lt) yra teisingi.

⁸ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (2005-12-30 įsakymo Nr. 1K-405 redakcija).

- biudžetinių įstaigų pajamų (pasyvo 400 sąskaita) likutis (35,3 tūkst. Lt) yra 25,8 tūkst. Lt mažesnis negu apskaitos registre (61,1 tūkst. Lt). Pajamų apskaita tvarkoma neteisingai taikant dvejetainį įrašą, nes aktyvo 178 „Atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais“ sąskaitos likutis neatitinka biudžetinių įstaigų pajamų (pasyvo 400 sąskaita) likučio;
- nurodytas atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (aktyvo 178 sąskaita) likutis – 48,2 tūkst. Lt, bet balanse nurodytas debetinis įsiskolinimas 24,3 tūkst. Lt mažesnis negu apskaitos registre (72,5 tūkst. Lt);
- nurodytas atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais (pasyvo 178 sąskaita) likutis – 75,2 tūkst. Lt, bet balanse nurodytas kreditinis įsiskolinimas 7,8 tūkst. Lt didesnis negu apskaitos registre (67,4 tūkst. Lt);
- nurodytas išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita) likutis – 65,2 tūkst. Lt, paslaugų teikimo išlaidų (aktyvo 211 sąskaita) likutis – 45,7 tūkst. Lt, pavedimų lėšų išlaidų (aktyvo 214 sąskaita) likutis – 5,9 tūkst. Lt, bet negalėjome patvirtinti, kad šie likučiai yra teisingi, nes negalėjome nustatyti kreditinio įsiskolinimo pagal finansavimo šaltinius;
- nurodytas finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) likutis – 77,2 tūkst. Lt, kompensuotų nuompinigių (pasyvo 410 sąskaita) likutis – 63,1 tūkst. Lt, atsiskaitymų už pavedimų lėšas (pasyvo 176 sąskaita) likutis – 46,9 tūkst. Lt, bet negalėjome patvirtinti, kad šie likučiai yra teisingi, nes negalėjome nustatyti debetinio įsiskolinimo pagal finansavimo šaltinius;
- negalėjome patvirtinti, kad ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo (pasyvo 020 sąskaita) 1 123,2 tūkst. Lt likutis yra teisingas, nes dalies ilgalaikio turto (kompiuterių ir jų išorinių įrenginių, lengvųjų automobilių, prožektorių ir kt.) nusidėvėjimas buvo skaičiuojamas nesivadovaujant kultūros ministro įsakymu⁹ patvirtintais normatyvais.

Dėl neteisingai taikyto dvejetainio įrašo ir dėl neteisingai nurodytų pasyvo 020, 400, 178, 230, 410, 176 sąskaitų likučių ir aktyvo 178, 200, 211, 214 sąskaitų likučių negalėjome nustatyti, kuriose kitose Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso sąskaitose nurodyti neteisingi sąskaitų likučiai, nes atlikus teisingus buhalterinius įrašus turi keistis ir kitų sąskaitų likučiai.

Lietuvos rusų dramos teatras apskaitą tvarkė nesivadovaudamas Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatomis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių atitinkamais punktais, kurie reglamentuoja pavedimų lėšų, pajamų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo iš biudžeto, kompensuotų nuompinigių, išlaidų apskaitą, sąskaitų uždarymą metų pabaigoje; fiksuodamas ūkines operacijas neteisingai atliko sąskaitų korespondencijas, neteisingai tvarkė apskaitos registrus, todėl negalime patvirtinti, kad ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008-12-31 balanse nurodytos 395 696,5 tūkst. Lt sumos dalis – 336,5 tūkst. Lt – yra teisinga.

Kadangi teatre neteisingai tvarkoma pajamų apskaita ir nebuvo galima patikrinti visų ūkinių operacijų, negalime patvirtinti, kad visos gautos pajamos pervestos į valstybės biudžetą.

⁹ Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymas „Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvų patvirtinimo“ (patvirtintas 2004-07-07 Nr. IV-179, įsigaliojo nuo 2004-12-15).

1.1.3. Kauno valstybiniame dramos teatre

Kauno valstybinis dramos teatras – pavaldi Kultūros ministerijai biudžetinė įstaiga. Audituojamu laikotarpiu įstaigai vadovavo Egidijus Stancikas, vyriausiąja buhalterė dirbo Janina Birgiolienė.

Kauno valstybinis dramos teatras apskaitą tvarkė nesivadovaudamas Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str. nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis¹⁰ (toliau – Taisyklių), nes neteisingai tvarkė pajamų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo iš biudžeto, kompensuotų nuompinigių, išlaidų apskaitą; fiksuodamas ūkines operacijas neteisingai atliko sąskaitų korespondencijas:

- 400 sąskaitos likutis nurodytas 21,1 tūkst. Lt mažesnis, nes teatre pajamų apskaita tvarkoma neteisingai taikant dvejetainį įrašą;
- nurodyta neteisinga įsipareigojimo pervesti gautas pajamas į biudžetą (pasyvo 178 sąskaita) likučio suma – 78,8 tūkst. Lt (25,9 tūkst. Lt didesnis), nes gautų ir nepervestų į biudžetą pajamų už parduotus bilietus likutis banko sąskaitoje (aktyvo 111 sąskaita) – 41,6 tūkst. Lt, kasoje (aktyvo 122 sąskaita) – 11,3 tūkst. Lt, taigi iš viso turėtų būti nurodyta 52,9 tūkst. Lt;
- finansavimo iš biudžeto (pasyvo 230 sąskaita) likutis (272,5 tūkst. Lt) nurodytas 49,4 tūkst. Lt didesnis negu aktyve nurodyti su biudžeto lėšomis susijusių sąskaitų likučiai;
- išlaidų iš biudžeto (aktyvo 200 sąskaita) likutis nurodytas 0,2 tūkst. Lt mažesnis, negu kreditinis įsiskolinimas tiekėjams ir rangovams iš biudžeto lėšų (pasyvo 178, 152, 173, 177, 190 sąskaitos) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, be to, formoje Nr. 6 kreditinis įsiskolinimas nurodytas 54,3 tūkst. Lt didesnis;
- paslaugų teikimo išlaidų (aktyvo 211 sąskaita) likutis nurodytas 0,8 tūkst. Lt mažesnis, negu kreditinis įsiskolinimas tiekėjams ir rangovams iš kompensuotų nuompinigių (pasyvo 178 sąskaita) ataskaitinio laikotarpio pabaigoje;
- kompensuotų nuompinigių likutis (17,9 tūkst. Lt) balanse (pasyvo 410 sąskaita) nurodytas 1,7 tūkst. Lt mažesnis negu aktyve nurodyti su kompensuotų nuompinigių lėšomis susijusių sąskaitų likučiai.

Dėl neteisingai taikyto dvejetainio įrašo ir dėl neteisingai nurodytų pasyvo 400, 178, 230, 410 sąskaitų likučių, taip pat aktyvo 200, 211 sąskaitų likučių negalėjome nustatyti, kuriose kitose Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso sąskaitose nurodyti neteisingi sąskaitų likučiai, nes atlikus teisingus buhalterinius įrašus turi keistis ir kitų sąskaitų likučiai.

Kauno valstybinis dramos teatras apskaitą tvarkė nesivadovaudamas Buhalterinės apskaitos įstatymo nuostatomis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių atitinkamais punktais, kurie reglamentuoja pajamų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo iš biudžeto, kompensuotų nuompinigių, išlaidų apskaitą; fiksuodamas ūkines operacijas neteisingai atliko sąskaitų korespondencijas, todėl ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008-12-31 balanse neteisingai nurodytas aktyvas (išlaidų iš biudžeto likutis 0,2 tūkst. Lt mažesnis, paslaugų teikimo išlaidų 0,8 tūkst. Lt mažesnis) ir pasyvas (biudžetinių įstaigų pajamų 21,1 tūkst. Lt mažesnis, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais 25,9 tūkst. Lt didesnis,

¹⁰ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (2005-12-30 įsakymo Nr. 1K-405 redakcija).

finansavimo iš biudžeto 49,4 tūkst. Lt didesnis, kompensuotų nuompinigių 1,7 tūkst. Lt mažesnis). Dėl neteisingai taikyto dvejetainio įrašo ir kitose sąskaitose gali būti nurodyti neteisingi likučiai.

Kadangi teatre neteisingai tvarkoma pajamų apskaita ir nebuvo galima patikrinti visų ūkinių operacijų, negalime patvirtinti, kad visos gautos pajamos pervestos į valstybės biudžetą.

1.2.1–1.2.3 ataskaitos dalyse pateikti dalykai rodo, kad ministerijai pavaldžios įstaigos (Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, Lietuvos rusų dramos teatras, Kauno valstybinis dramos teatras) apskaitą tvarkė nesivadovaudamos Buhalterinės apskaitos įstatymo¹¹ 17 str. nuostata finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių atitinkamais punktais, kurie reglamentuoja pinigų, pajamų, išsipareigojimų, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo, nuompinigių ir kompensuotų nuompinigių už ilgalaikio materialiojo turto nuomą, pavidimų lėšų, išlaidų, ūkinių operacijų atvaizdavimą ir sąskaitų korespondencijų naudojimą, sąskaitų uždarymą metų pabaigoje.

Dėl to, kad Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras ir Lietuvos rusų dramos teatras buhalterinę apskaitą tvarkė ne pagal apskaitos principus ir taisykles, metinėse ataskaitose pateikė neteisingus duomenis, negalime patvirtinti, kad iš ministerijos suvestiniame Išlaidų sąmatų 2008-12-31 balanse nurodytų 395 696,5 tūkst. Lt likučių negalime patvirtinti balansų likučių 25 987,5 tūkst. Lt sumos teisingumo.

Dėl to, kad Kauno valstybinis dramos teatras neteisingai tvarkė atsiskaitymų, finansavimo, išlaidų, nuompinigių apskaitą ir neteisingai taikė dvejetainį įrašą, suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008-12-31 balanse neteisingai nurodytas aktyvas (išlaidų iš biudžeto likutis 0,2 tūkst. Lt mažesnis, paslaugų teikimo išlaidų 0,8 tūkst. Lt mažesnis) ir pasyvas (biudžetinių įstaigų pajamų 21,1 tūkst. Lt mažesnis, atsiskaitymų su kitais debitoriais ir kreditoriais 25,9 tūkst. Lt didesnis, finansavimo iš biudžeto 49,4 tūkst. Lt didesnis, kompensuotų nuompinigių 1,7 tūkst. Lt mažesnis).

Ministerija, sudarydama suvestines finansines ataskaitas, neužtikrino Buhalterinės apskaitos įstatymo 17 str. nuostatos (finansinę atskaitomybę sudaryti pagal sąskaitų duomenis) įgyvendinimo, nes nekontroliavo, kad pavaldžių įstaigų finansinėse ataskaitose pateikti duomenys būtų teisingi, ir neužtikrino, kad apskaita įstaigose būtų tvarkoma pagal apskaitos principus ir taisykles.

¹¹ Buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (2007-06-07 įstatymo Nr. X-1178 redakcija).

1.2. Biudžeto asignavimų naudojimas

Kultūros ministerija nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo¹² 5 str. 1 d. nuostata, kad asignavimų valdytojas privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti jiems skirtas biudžeto lėšas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams (kiti subjektai pagal įstatymo 2 str. 1 d. – atliekantys viešojo administravimo funkcijas) programoms vykdyti, nes:

Pastebėjimas

Kultūros ministerija, vykdydama 02.03 programą, biudžeto asignavimus (8 699,1 tūkst. Lt), skirtus nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms (savivaldybių ir apskričių viešosioms bibliotekoms) 2008 metais pavedimams vykdyti, skyrė iš spaudiniams skirtų asignavimų. Pavedimams vykdyti turėjo būti skirti asignavimai iš ekonominės klasifikacijos straipsnio – asignavimų valdytojo pervedamų lėšų nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti. Patirtos išlaidos apskaitytos nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija¹³ - spaudinių straipsnyje;

Pastebėjimas

Kultūros ministerija, vykdydama programas (pirko paslaugas), naudojo asignavimus, skirtus ne paslaugoms pirkti (30 str.), bet asignavimus nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti (31 str.). Patirtos išlaidos neteisingai apskaitytos 31 str., nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija¹⁴.

Kultūros ministerija, vykdydama 02.03 ir 03.02 programas, biudžeto asignavimus (770,0 tūkst. Lt) skyrė VŠĮ „Lietuviškos knygos“ vykdomiems projektams iš dalies finansuoti. Viešoji įstaiga biudžeto lėšas naudojo įstaigos darbuotojų darbo užmokesčiui – 133,6 tūkst. Lt, socialinio draudimo įmokoms – 41,4 tūkst. Lt, įstaigos išlaikymui (patalpų nuomai, ryšių išlaidoms, kanceliarinėms prekėms, kitoms išlaidoms) – 11,1 tūkst. Lt. Kadangi 2008 metais ši viešoji įstaiga finansavimo iš kitų šaltinių negavo, jos veikla, mūsų manymu, buvo finansuota iš biudžeto asignavimų, skirtų Kultūros ministerijai.

Kultūros ministerija, nesivadovaudama Biudžeto sandaros įstatymu, biudžeto asignavimus naudojo ne pagal nustatytą paskirtį, lėšas pavedimams vykdyti skirdama iš asignavimų, skirtų spaudiniams, o lėšas kitoms paslaugoms pirkti skyrė iš asignavimų valdytojo pervedamų lėšų nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti.

Neteisingai planuojant ir apskaitant patirtas išlaidas, suvestinėje Kultūros ministerijos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės spaudinių išlaidos (2.2.1.1.1.8) nurodytos 8 699,1 tūkst. Lt didesnės. Asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir

¹² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

¹³ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacija, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr.1K-184 (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁴ Ten pat.

kitiems subjektams pavedimams vykdyti (31 str.) lėšos nurodytos didesnės, nes iš šio straipsnio skirta lėšų paslaugoms pirkti.

Ministerija skyrė biudžeto asignavimus (770,0 tūkst. Lt) ne tik projektų vykdymui, bet ir viešosios įstaigos veiklai finansuoti (186,1 tūkst. Lt).

Ministerijai pavaldžios įstaigos 2008 m. pabaigoje pervėdė avansu 175,1 tūkst. Lt (socialinio draudimo įmokos, gyventojų pajamų mokestis, avansas už prekes ir paslaugas) (Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras – 80,6 tūkst. Lt, Kauno valstybinis dramos teatras – 94,5 tūkst. Lt) ir 2008 m. biudžeto asignavimus (175,1 tūkst. Lt) panaudojo ateinančių metų išlaidoms dengti.

Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras

Vykdam programą 01.01 „Meno kūrybos plėtra ir sklaida Lietuvoje ir užsienyje“ tiekėjams buvo sumokėtas avansas už prekes ir paslaugas ir avansu sumokėtas gyventojų pajamų mokestis (54,3 tūkst. Lt). Vykdam 03.81 Specialiąją kultūros paslaugų teikimo programą tiekėjams buvo sumokėtas avansas už prekes ir paslaugas ir avansu sumokėtas gyventojų pajamų mokestis (26,3 tūkst. Lt). Buvo sumokėti avansai, nors atskaitinio laikotarpio pabaigoje liko įsiskolinimas kreditoriams už prekes ir paslaugas.

Kauno valstybinis dramos teatras

Teatro 2008-12-31 debetinis įsiskolinimas iš biudžeto lėšų – 108,2 tūkst. Lt. Nustatėme, kad dalį lėšų (94,5 tūkst. Lt) sudaro už 2009 m. sausio mėn. avansu sumokėtas socialinio draudimo mokestis (64,8 tūkst. Lt) ir kitiems tiekėjams sumokėtas avansas už prekes ir paslaugas (29,7 tūkst. Lt).

Avansiniai mokėjimai atlikti nepagrindus jų apskaitos dokumentais ir nesivadovaujant Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁵ 12 straipsnio 2 dalimi. Be to, nesivadovauta 2008 metų valstybės ir savivaldybių biudžetinių finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹⁶ 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nurodyta, kad iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas įsiskolinimas. Biudžeto sandaros įstatymo¹⁷ 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad biudžetiniai metai – 12 mėn. biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną. Šios įstaigos nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio nuostata, kad metams pasibaigus asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos (išskyrus Specialiąją kultūros paslaugų teikimo programą) gražinamos į biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos, nes 2008 metais nepanaudoti valstybės biudžeto asignavimai (148,8 tūkst. Lt) nebuvo gražinti į biudžetą, o panaudoti ateinančių metų išlaidoms dengti.

Ministerijai pavaldžios įstaigos – Kauno valstybinis dramos teatras, Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo nuostata nepanaudotus asignavimus 148,8 tūkst. Lt (53,4+94,5) gražinti į biudžetą, nes juos panaudojo (175,1 tūkst. Lt) ateinančių metų išlaidoms dengti.

¹⁵ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

¹⁶ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

¹⁷ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946 (2007-12-06 įstatymo Nr. X-1354 redakcija).

Metinėse ataskaitose neteisingai nurodžius ateinančių metų išlaidas, suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) 2008 m. kasinės išlaidos padidintos 175,1 tūkst. Lt.

1.2.1. Projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdymas

Vykdamas projektą „Bibliotekos pažangai“ (programa 02.03) pasirašytas trišalis susitarimas¹⁸ tarp Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (toliau – Nacionalinė biblioteka) ir Bilo ir Melindos Geitsų fondo (toliau – fondas) dėl projekto finansavimo.

Pastebėjimas

Susitarime numatyta, kad projektą, kuris vyks nuo 2007 m. lapkričio 1 d. iki 2011 m. spalio 31 d., finansuos Lietuvos Respublika ir Bilo ir Melindos Geitsų fondas pagal programą „Pasaulio bibliotekos“ ir nurodytas fondo dotacijos lėšų išmokėjimas – mokėjimo data, suma, sąlygos.

Kultūros ministerija raštu¹⁹ oficialiai patvirtino Lietuvos projekto „Bibliotekos pažangai“ paraiškos pateikimą fondo „Pasaulio bibliotekų“ programai, kuriame nurodė, kad trejų su puse metų trukmės projektui įgyvendinti reikia 69 619,1 tūkst. Lt, iš kurių Lietuvos bendra finansavimo dalis – 23 849,3 tūkst. Lt, apimanti valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšas. Iš fondo prašoma 36 112,2 tūkst. Lt paramos. Paraiškoje nurodyta, kad galutinę atsakomybę už projekto sėkmę prisiims Kultūros ministerija.

Kultūros ministerija, vykdydama šį projektą, 2008 metais Nacionalinei bibliotekai skyrė 6,3 mln. Lt (pagal dvi sutartis), t.y. 46 proc. viso projekto savo dalies lėšų poreikio (3 300,0 tūkst. Lt įvairioms išlaidoms, 3 000,0 tūkst. Lt kitai įrangai).

Pastebėjimas

Įvertinus fondo finansavimo dalis pagal metus (2008 m. – 33 proc., 2009 m. – 36 proc., 2010 m. – 28 proc., 2011 m. – 3 proc.) ir Kultūros ministerijos dalį 2008 m. (46 proc.), galima teigti, kad Kultūros ministerija skyrė didesnę asignavimų dalį nei fondas pagal dotacijoje nurodytus įsipareigojimus.

Tiksli 2008 metų išlaidų sąmata pagal išlaidų straipsnius ir projekto vykdytojus ministerijos vidaus norminiu aktu nebuvo patvirtinta. Ministerija pateikė tik preliminarius paskaičiavimus, kuriuose nurodė biudžeto asignavimų, skirtų programai vykdyti, poreikį 2008 m. Todėl lieka neaišku kiek vykdant projektą turėjo prisidėti ir prisidėjo fondas ir kiti projekto vykdytojai (savivaldybės), nes 2008 m. didžioji dalis iš Fondo gautų lėšų liko nepanaudota, taip pat nėra tikslios informacijos, kiek prie projekto vykdymo prisidėjo savivaldybės.

Pagal sutartį²⁰ Nacionalinei bibliotekai buvo skirta 3 300 tūkst. Lt. Prie sutarties patvirtintoje sąmatoje išlaidos nurodytos bendra suma, jų nedetalizuojant:

1 lentelė.

Išlaidų pavadinimas	Suma
Įrangos diegimo priežiūros ir techninės pagalbos po įdiegimo paslaugos	184 100

¹⁸ 2007 m. lapkričio 15 d. dotacija Nr. 40972.

¹⁹ 2007-09-17 raštas Nr. S2-2455.

²⁰ 2008-06-09 sutartis Nr. B/08/68.

Mokymo centrų koordinatorių, konsultantų ir bibliotekininkų mokymo paslaugos	368 900
Medžiagos parengimo ir spausdinimo paslaugos	1 149 600
Viešinimo, advokatavimo ir skatinimo paslaugos	959 100
Projekto poveikio vertinimo paslaugos	310 300
Pirkimų organizavimo, konsultavimo, vertimo ir kt. paslaugos	201 300
Tiesioginės administravimo išlaidos (transporto, tel. ryšio, pašto, kanc. prekių ir kt.)	126 700
Iš viso:	3 300 000

Asignavimai skirti pagal nekonkrečią sąmatą, neturint informacijos, kokios paslaugos bus perkamos, ar tikrai administracinės išlaidos bus patiriamos vykdant projektą (ar tai nėra papildomas įstaigos finansavimas), kokios ir kam reikalingos advokatavimo ir skatinimo paslaugos, kam reikalingas ir kokiam tikslui bus atliekamas projekto poveikio vertinimas (ir kodėl, jeigu projektas dar nesibaigęs), kokia medžiaga bus parengta už 1,1 mln. Lt, kokios pirkimų organizavimo, konsultavimo ir vertinimo paslaugos. Pasibaigus 2008 metams Kultūros ministerija pripažino 3,3 mln. Lt patirtomis išlaidomis, nepareikalavusi jų pagrįsti apskaitos dokumentais, kaip numatyta Buhalterinės apskaitos įstatymo²¹ 12 str. 1 ir 2 dalyse.

Ministerija pateisinančius patirtas išlaidas dokumentus gavo tik audito metu, auditoriams pareikalavus išlaidas pagrįsti.

Išanalizavus pateiktus dokumentus nustatyta, kad projekto vykdytojas – Nacionalinė biblioteka metų pabaigoje sumokėjo uždarosioms akcinėms bendrovėms, viešosioms ir kitoms įstaigoms avansus (472,9 tūkst. Lt) už paslaugas, nesivadovaudama sutarties²² su Kultūros ministerija 2.2.1. punkto nuostata:

„įgyvendinti sutarties 1.1 p. nurodyto Projekto („Bibliotekos pažangai“) 2008 m. tikslus, uždavinius ir priemones iki 2008 m. gruodžio 31 d. pagal Fondui pateiktą paraišką, tarptautinį susitarimą ir prie šios sutarties pridedamą sąmatą.

Avansai sumokėti atskiriems subjektams:

2 lentelė.

Paslaugų teikėjas	Sutarties įvykdymo terminas	Suma (tūkst. Lt)
UAB „Viešųjų ryšių partneriai“	2009-12-31	167,0
UAB „Kompetencijos ugdymo centras“	2009-05-01	127,0
VšĮ „Užsienio kalbų centras“	2009-03-01	50,4
UAB „IT Dizaino sprendimai“	2009-12-31	44,2
UAB „Protraining Academy“	2010-06-01	31,5
RAI „GfK Custom Research Baltic“ filialui	2009-02-28	30,2
VšĮ „Baltijos edukacinių technologijų institutas“	2010-12-10	22,6
Iš viso:		472,9

Avansiniai mokėjimai atlikti nepagrindus jų apskaitos dokumentais ir nesivadovaujant Buhalterinės apskaitos įstatymo²³ 12 straipsnio 2 dalimi. Be to, nesivadovauta 2008 metų valstybės

²¹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

²² Ten pat.

²³ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574.

ir savivaldybių biudžetinių finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁴ 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nurodyta, kad iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia turi būti dengiamas įsiskolinimas (2008 m. įsiskolinimas 2,8 tūkst. Lt). Biudžeto sandaros įstatymo²⁵ 2 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad biudžetiniai metai – 12 mėn. biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną. Šio įstatymo 32 straipsnyje nurodyta, kad metams pasibaigus asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių įstaigų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos gražinamos į biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos. Šio įstatymo nuostatomis nebuvo vadovautasi, nes 2008 metais nepanaudoti valstybės biudžeto asignavimai (472,9 tūkst. Lt) nebuvo gražinti į biudžetą, jie buvo panaudoti ateinančių metų išlaidoms dengti.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka biudžeto asignavimus (472,9 tūkst. Lt) panaudojo nesivadovaujant teisės aktais ir pažeidžiant finansinę drausmę, nes nepadengus įsiskolinimo kreditoriams padengtos ateinančių metų išlaidos. Dėl to, kad 2008 m. kasinėse išlaidose nurodytos ateinančių metų patirtos išlaidos, suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje 2008 m. kasinės išlaidos 472,9 tūkst. Lt didesnės.

Kultūros ministerija, vykdydama „Valstybės investicijų 2008–2010 metų“ programos investicijų projektą „Bibliotekų kompiuterizavimas“ ir susitarimą su Bilo ir Melindos Geitsų fondu, sudarė sutartį²⁶ ir Nacionalinei bibliotekai pervedė 3 000,0 tūkst. Lt serverių bibliotekoms (68 vnt.), stacionarių ir nešiojamųjų kompiuterių (1950 vnt.) bei kitai techninei ir programinei įrangai įsigyti.

Pastebėjimas

Audito metu projekto „Bibliotekos pažangai“ vadovas Z. K. Juškevičius paaiškino, kad patvirtintoje sąmatoje buvo nurodytas visam projektui reikalingų kompiuterių skaičius – 1950 vienetų.

2008-11-05 ir 2008-12-23 sąmatos buvo tikslinamos, buvo pakeisti sąmatos išlaidų straipsnių pavadinimai, įsigytų kompiuterių skaičius (2057 vnt.). Pateiktoje ataskaitoje ir patvirtintoje galutinėje sąmatoje nenurodyta, kiek kompiuterių ir kitos kompiuterinės technikos vienetais buvo įsigyta. Nustatėme, kad buvo įsigyta 112 stacionarių ir 132 nešiojamieji kompiuteriai. Be to, vykdant Bibliotekų renovacijos ir modernizavimo programą 2006 m. ir 2007 m. buvo įsigyta, o 2008 m. perduota savivaldybėms (bibliotekoms) 858 stacionarūs, 331 nešiojamasis kompiuteris, 66 projektoriai, 198 lazeriniai spausdintuvai – iš viso už 3,4 mln. Lt. Projekto įgyvendinimo priežiūros komiteto posėdžio protokole²⁷ nurodyta, kad biblioteka iš UAB „Aideta“ planavo įsigyti 2000 stacionarių ir 600 nešiojamų kompiuterių. Su šia bendrove biblioteka

²⁴ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

²⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946 (2007-12-06 įstatymo Nr. IX-1354 redakcija).

²⁶ 2008-06-09 sutartis Nr. B/08/67.

²⁷ 2009-02-23 protokolas Nr. 1.

sudarė sutartį, tačiau dėl įsipareigojimų nevykdymo ji buvo nutraukta ir kompiuterių nebuvo nupirkti.

Pagal pateiktus duomenis negalėjome nustatyti, kiek 2008 metais iš viso turėjo būti įsigyta kompiuterių vykdant projektą, ar 2006–2007 m. nupirkti kompiuteriai yra šio projekto dalis ir ar ji buvo įvertinta.

Pastebėjimas

Pagal pateiktą projekto „Bibliotekos pažangai“ vadovo Z. K. Juškevičiaus paaiškinimą, projektui vykdyti 2008 m. iš fondo gauta 5,11 mln. JAV dolerių (11 926,0 tūkst. Lt). 2008 m. projektui vykdyti buvo panaudota 1,315 mln. Lt (11 proc. gauto finansavimo). Buvo sudaryta minėta sutartis su UAB „Aideta“ (5,2 mln. Lt). Tačiau bendrovė įsipareigojimų nevykdė, todėl šios lėšos taip pat buvo nepanaudotos*. Fondo lėšos buvo laikomos banke, ir gauta palūkanų.

*auditoriaus pastebėjimas

Taigi galima teigti, kad projektas 2008 m. buvo vykdomas daugiausia biudžeto lėšomis, nes 10 611,0 tūkst. Lt iš fondo gautų lėšų panaudota ne projektui vykdyti, o palūkanoms gauti.

Ministerija patvirtino projektą „Bibliotekos pažangai“, atlikusi tik preliminarious paskaičiavimus, nenustačiusi 2008 m. savivaldybių indėlio į projekto vykdymą dalies, taip pat nenustačiusi valstybės biudžeto dalies kiekvienais metais.

Kultūros ministerija neužtikrino biudžeto lėšų panaudotos dalies atitikties fondo skiriamai daliai (sutartiniams projekto „Bibliotekos pažangai“ įsipareigojimams vykdyti reikėjo 4,5 mln. Lt, o skyrė 6,3 mln. Lt), neužtikrino gautų iš fondo lėšų panaudojimo ir nepanaudotų biudžeto asignavimų gražinimo, sudarė sąlygas Nacionalinei bibliotekai gauti palūkanas iš fondo lėšų, laikomų banke, nekontroliavo avansinių mokėjimų ateinančių metų išlaidoms dengti. Taigi ministerija neįvertino visų bibliotekos galimybių ir lėšas skyrė, nepagrindusi jų tiksliais apskaičiavimais (nedetalizuota sąmata).

6,3 mln. Lt skirta sąmatoje nepateikus išsamaus išlaidų aprašymo, neturint informacijos, kokių paslaugų ir kiek technikos bus įsigyta.

Kultūros ministerija nekontroliavo lėšų naudojimo, nes nepareikalavo iš projekto vykdytojo (Nacionalinės bibliotekos) pagrįsti patirtas išlaidas, leido naudoti biudžeto asignavimus nenaudojant fondo lėšų projektui vykdyti, o jo lėšas naudojant naudai gauti (banko palūkanoms).

Ministerija neužtikrino, kad projekto vykdytojas biudžeto lėšų nenaudotų ateinančių metų išlaidoms dengti, o gražintų į biudžetą, todėl 472,9 tūkst. Lt panaudota neteisėtai.

1.2.2. Programa „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“

Juridinių asmenų registre 2007 m. rugpjūčio 6 d. buvo įregistruota viešoji įstaiga „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ (toliau – VEKS), kurios steigėjai – Kultūros ministerija ir Vilniaus miesto savivaldybė.

Pagrindiniai įstaigos tikslai – parengti programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ projektą, Vyriausybei patvirtinus programą, įgyvendinti ją pagal kompetenciją, koordinuoti programos vykdymą, organizuoti programos konkursus, kuriais sudaroma galimybė įgyvendinti programos sampratą atitinkančius projektus, bei atstovauti programai Europos Sąjungos ir kitų valstybių institucijose ir tarptautinėse organizacijose.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²⁸ buvo patvirtinta Nacionalinė programa „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ ir pavesta Kultūros ministerijai, bendradarbiaujant su Vilniaus miesto savivaldybe, koordinuoti šios programos įgyvendinimą.

Kultūros ministerija, vykdydama šią programą, skyrė biudžeto asignavimus projektams finansuoti (VšĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“, kitoms viešosioms įstaigoms, biudžetinėms įstaigoms, sąjungoms ir kt.).

Projekto „Bjūrk ir Lietuvos atlikėjų koncertas“ vykdymas

VEKS 2007 m. pateikė ministerijai projektą „Bjūrk ir Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras“ ir išlaidų sąmatą, kurioje prašoma iš biudžeto skirti 385,0 tūkst. Lt projektui vykdyti.

VEKS 2008-02-26 įprastinės komercinės praktikos būdu parinkusi projekto (Bjūrk koncerto) vykdytoją VšĮ „Vilniaus festivaliai“, išsiuntė šiai įstaigai kvietimą iki 2008 m. vasario 27 d. pateikti pasiūlymą dėl projekto vykdymo. VšĮ „Vilniaus festivaliai“ 2008 m. vasario 27 d. pateikė pasiūlymą VEKS bendradarbiauti jungtinės veiklos sutarties pagrindu: VEKS skiria 800,0 tūkst. Lt projektui įgyvendinti, o VšĮ „Vilniaus festivaliai“ apmoka kitas projekto įgyvendinimo išlaidas (projekto sąmata 2,3 mln. Lt).

2008 m. pradžioje VEKS ministerijai pateikė paraišką, prašydama skirti 800,0 tūkst. Lt projektui vykdyti. Tarptautinių kultūros bendradarbiavimo programų ir projektų vertinimo komisija projektui „Bjūrk ir Lietuvos atlikėjų koncertas“ pritarė ir ministro įsakymu skyrė biudžeto asignavimus.

Ministerija ir VEKS 2008 m. vasario 28 d. pasirašė sutartį²⁹ ir projektui „Bjūrk ir Lietuvos atlikėjų koncertas“ skyrė 800,0 tūkst. Lt, daliniam honorarui apmokėti.

Pažymėtina, kad projektui prašoma suma padidėjo 2 kartus (nuo 385,0 tūkst. Lt iki 800,0 tūkst. Lt) ir projekto sąmatoje nebeliko anksčiau numatytų dalyvių, t.y. Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro.

2008 m. vasario 29 d. VEKS sudarė Jungtinės veiklos (asociacijos) sutartį³⁰ su VšĮ „Vilniaus festivaliai“, pagal kurią VEKS įnašas (800 tūkst. Lt) skiriamas atlikėjos (Bjūrk) daliai honoraro sumokėti, nurodant, kad VšĮ „Vilniaus festivaliai“ turi atsiskaityti tik apie įnašo panaudojimą, nuolat informuojant VEKS apie visus rėmėjus.

²⁸Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-02-06 nutarimas Nr. 150 „Dėl Nacionalinės programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ patvirtinimo“.

²⁹2008-02-28 sutartis Nr. T/08/15 „Dėl tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo projektų dalinio finansavimo“.

³⁰2008-02-29 jungtinės veiklos (asociacijos) sutartis Nr. 7-59.

Sutarties 2 priede buvo pateikta techninė užduotis, kurioje nurodyta:

Nuspręsta „Specialųjį Bjork koncertą...“ vykdyti kartu su VšĮ „Vilniaus festivaliai“ ir programos dalimi turi būti pasirodymas su lietuvių muzikos atlikėjais/atlikėja. Ši dalis turi būti integrali koncertinės programos dalimi ir negali būti traktuojama kaip „apšildanti“ (t.y. parodoma kaip atskiras programinis numeris prieš pagrindinę koncerto dalį).

VEKS direktorė E. Bajorinienė kreipėsi³¹ į VšĮ „Vilniaus festivaliai“ vadovą R. Merkelių, teigdama, kad koncerto scenarijus neatitinka Techninės užduoties, nes Lietuvos dainininkė traktuojama kaip „apšildanti“. Direktorė pateikė šį klausimą visuotiniam dalininkų susirinkimui, kuris rekomendavo³² nenutraukti sutarties tarp VšĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė“ ir VšĮ „Vilniaus festivaliai“.

Sutartis tarp Kultūros ministerijos ir VEKS neužtikrino galimybes, pasibaigus projektui koreguoti dalinio finansavimo sumos priklausomai nuo faktinių projekto pajamų ir išlaidų. Tokiu būdu, Kultūros ministerija, skirdama 800,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimus, negavo įrodymų apie faktinį atlikėjos honoraro dydį, o biudžeto lėšos galėjo būti panaudotos neekonomiškai ir ne pagal paskirtį.

Sutartyje, sudarytoje tarp VEKS ir VšĮ „Vilniaus festivaliai“, numatyta prievolė VšĮ „Vilniaus festivaliai“ atsiskaityti tik apie VEKS įnašo panaudojimą projekte. Sutartyje taip pat buvo numatyta, kad VšĮ „Vilniaus festivaliai“ nuolat informuos VEKS apie visus rėmėjus, kuriuos ketina pasitelkti projekto finansavimui, tačiau informacija nebuvo pateikta.

VEKS biudžeto asignavimus VšĮ „Vilniaus festivaliai“ skyrė projektui, kurio scenarijus neatitiko Techninės užduoties.

Kultūros, meno ir visuomeninių projektų vykdymas

Kultūros ministerija sudarė sutartį³³ su VEKS dėl kultūros, meno ir visuomeninių projektų I etapo (iki 2008 m. rugpjūčio 31 d.) įgyvendinimo ir skyrė 689,7 tūkst. Lt.

Iš 689,7 tūkst. Lt –

specialiesiems renginiams – 498,2 tūkst. Lt, Europos menų programai – 85,5 tūkst. Lt; Kultūros (at) pažinimo programai – 83 tūkst. Lt, Gyvosios istorijos programai – 8 tūkst. Lt, Žmonių programai – 15 tūkst. Lt.

- **Specialieji renginiai**

Vykdamas *specialiuosius renginius* (iš 498,2 tūkst. Lt) 396,9 tūkst. Lt biudžeto asignavimų skirta projektui „Europos kultūros naktis / Tebūnie naktis“ vykdyti. Kultūros ministerija patvirtino tik dalį vykdomo projekto renginių (236,1 tūkst. Lt).

Pažymėtina, kad kita dalis lėšų (160,8 tūkst. Lt) skirta nenurodant, kokiems renginiams jos skiriamos, nes sąmatoje nurodytos išlaidos autorių ir atlikėjų atlyginimams (88,6 tūkst. Lt) –

³¹ 2008-06-30 raštas Nr. 3338 (1.12).

³² 2008-07-01 protokolas Nr. 11-21(1.8).

³³ 2008-04-25 sutartis Nr. T/08/32 „Dėl tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo projektų dalinio finansavimo“.

„meninio scenarijaus sukūrimas ir meninės instaliacijos įgyvendinimo priežiūra“, „13 muzikinių kūrinių atlikimas įvairiais instrumentais“ ir kt. (vyko renginiai „Išdurtas ir apiplėštas“ – 6 tūkst. Lt, „Kinas ant žolės“ – 0,6 tūkst. Lt, „Interaktyvus tenisas“ – 12,5 tūkst. Lt „Giesmių giesmė“ – 18,5 tūkst. Lt ir kt.), paslaugoms (54,7 tūkst. Lt) – apsauga, viešosios erdvės tvarkymas po renginio ir pan., kitoms išlaidoms (10,5 tūkst. Lt) – kelio ženklų nuoma, kelionės ir apgyvendinimo išlaidos, nenumatytoms išlaidoms (7,1 tūkst. Lt). Dėl to negalėjome nustatyti, kuriems renginiams vykdyti ši suma buvo skirta, ir įsitikinti, kad šios išlaidos galėjo būti patirtos vykdant nurodytus renginius.

Su projektų vykdytojais VEKS sudarė paslaugų sutartis, kurių priedo (Bendrosios paslaugų sutarties sąlygos) 6.4 punkte nurodyta:

„užsakovui nurodžius, pateikti visų šių veiksmų atlikimą patvirtinančių dokumentų kopijas, įskaitant sutartis su trečiaisiais asmenimis, leidimus, sutikimus ir apskaitos dokumentus (sąskaitas faktūras, mokėjimo pavedimus)“.

Įstaigos, atsiskaitydamos už panaudotas valstybės biudžeto lėšas (236,1 tūkst. Lt), gautas projektams vykdyti, VEKS pateikė ataskaitas ir, jų manymu, išlaidas pagrindžiančias dokumentų kopijas. *Įvertinus pateiktus dokumentus nustatyta, kad ne visos patirtos išlaidos pagrįstos apskaitos dokumentais.*

- „Kultūros (at) pažinimo programa“

Vykdamas „Kultūros (at) pažinimo programą“ iš visų (83 tūkst. Lt) programai skirtų lėšų didžioji dalis buvo skirta projektui „Terno Vilna“ (80 tūkst. Lt) vykdyti. Pagal sutartį VšĮ „Involved“ (projekto vykdytojas), turėjo VEKS pateikti išlaidas pagrindžiančių finansinių dokumentų patvirtintas kopijas.

Tačiau, atsiskaitydama už patirtas išlaidas, VšĮ „Involved“ pateikė kasos išlaidų orderių kopijas, kurios neatitinka Buhalterinės apskaitos įstatymo³⁴ 13 straipsnio 1 dalies ir 18 straipsnio 1 dalies ir Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių³⁵ 4 ir 5 punkto reikalavimų *t. y. neturinčias visų privalomų rekvizitų. Todėl negalime patvirtinti patirtų faktinių išlaidų už 5,1 tūkst. eurų (17,6 tūkst. Lt) ir 9,9 tūkst. Lt. Negalime patvirtinti, kad valstybės biudžeto asignavimai buvo tikrai panaudoti projektui vykdyti.*

Ne visuose išlaidų orderiuose nurodyti privalomi apskaitos dokumentų rekvizitai (ūkinės operacijos turinys, asmenų, kurie turi teisę pasirašyti apskaitos dokumentus, parašai); 2008-06-26 kasos išlaidų orderyje ištaisyta nurodyta išmokėta pinigų suma, kasos išlaidų orderių nepasirašyti vyriausiojo buhalterio (buhalterio) ir kasininko, pinigus išmokant pagal kasos išlaidų orderį fiziniam asmeniui, kuris nėra to ūkio subjekto darbuotojas, nenurodyti paso arba kito asmens tapatybę įrodančio dokumento pavadinimas, numeris ir gyvenamoji vieta, pinigų gavėjas, priimdamas pinigus, pasirašė kasos išlaidų orderyje, kuriame įrašoma gautoji suma ne litais, o eurais, 2008-06-28 kasos išlaidų orderyje nurodyta, kad išmokėta 7,0 tūkst. Lt už įgarsinimo įrangos nuomą, tačiau nei šiame orderyje, nei prie jo pridėtame paslaugų pirkimo-pardavimo kvite nenurodyta kiek ir kokios įrangos buvo išsinuomota.

---

³⁴ Buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-16 nr. IX-574 (2007-06-07 įstatymo Nr. X-1178 redakcija).

³⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimas Nr.179 „Dėl kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“.

Ministerija VEKS skyrė 160,8 tūkst. Lt nenurodydama, kokiems renginiams biudžeto asignavimai turi būti naudojami, todėl negalėjome įsitikinti, kad vykdant renginius šios išlaidos buvo patirtos teisėtai.

Iš projektų vykdytojų VEKS nepareikalavo išlaidas (263,6 tūkst. Lt (236,1+17,6+9,9)) pagrindžiančių dokumentų, priėmė dokumentus, neatitinkančius teisės aktų reikalavimų, neįsitikino, kad dalis lėšų – 27,5 tūkst. Lt (17,6+9,9) (iš 263,6 tūkst. Lt) buvo teisėtai sumokėta asmenims, vykdžiusiems projektą „Terno Vilna“.

Ministerija, pagal Biudžeto sandaros įstatymą, privalėdama užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, neužtikrino, kad skirtos lėšos būtų panaudotos teisėtai ir išlaidos būtų patirtos įgyvendinant projektus, dėl to negalime patvirtinti, kad 424,4 tūkst. Lt vykdant projektus panaudota teisėtai.

Negalime patvirtinti, kad iš 2008 m. ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 289 293,5 tūkst. Lt faktinių išlaidų teisingai nurodyta 263,6 tūkst. Lt, nes jų panaudojimas nepagrįstas apskaitos dokumentais.

Spektaklio „Hamletas“ finansavimas

VEKS sudarė paslaugų sutartį³⁶ su VšĮ „Oskaro Koršunovo teatras“ ir projektui (dekoracijų, kostiumų, medžiagų, rekvizito gamybai) vykdyti skyrė 90,0 tūkst. Lt. Sutarties 6.3, 6.4 punktuose nurodyta:

„6.3. paslaugų teikėjas įsipareigoja tinkamai ir laiku organizuoti ir atlikti projekto turinį sudarančius veiksmus; 6.4. paslaugų teikėjas privalo žodžiu, o pateikus reikalavimą – ir raštu pateikti Užsakovui informaciją (ataskaitą) apie visus šios sutarties pagrindu atliktus veiksmus ir, Užsakovui nurodžius, pateikti visų šių veiksmų atlikimą patvirtinančių dokumentų kopijas, įskaitant sutartis su trečiaisiais asmenimis, leidimus, sutikimus ir apskaitos dokumentus (sąskaitas-faktūras, mokėjimo pavedimus)“.

Nors sutartis buvo sudaryta 2008 m. liepos 21 d., o atliktų darbų aktai pasirašyti 2008 m. rugpjūčio 25 d. ir 2008 m. lapkričio 26 d., pateiktoje ataskaitoje (lentelėje) nurodyti faktinės išlaidas pateisinantys dokumentai – dalis nuo 2008 m. sausio mėn. (23,4 tūkst. Lt), kol dar nebuvo pasirašyta sutartis, ir už gruodžio mėn. (3,7 tūkst. Lt), kai darbai jau buvo atlikti, be to, ataskaitoje nenurodyta, už ką buvo mokėta gruodžio mėn. VEKS nepareikalavo viešosios įstaigos pateikti apskaitos dokumentus ir išlaidas (27,0 tūkst. Lt), padarytas iki sutarties pasirašymo ir po atliktų darbų priėmimo, apmokėjo.

Negalime patvirtinti, kad VEKS 27,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų panaudojo šio projekto išlaidoms apmokėti, nes pagal pateiktus duomenis nustatėme, kad projekto

³⁶ 2008-07-21 sutartis Nr. 7-306 (2.13).

turinį sudarantys veiksmai nebuvo organizuoti laiku, o faktines išlaidas pateisinantys dokumentai nebuvo pateikti.

Negalime patvirtinti, kad iš 2008 m. ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 289 293,5 tūkst. Lt faktinių išlaidų teisingai nurodyta 27,0 tūkst. Lt, nes jų panaudojimas nepagrįstas apskaitos dokumentais.

Leidybos projektų finansavimas

Kultūros ministerija sudarė sutartį³⁷ su VEKS dėl programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ įvaizdį kuriančių ir renginius pristatančių leidinių leidybos (748,8 tūkst. Lt).

Vykdamas šį projektą buvo išspausdinti 3295 vnt. plakatų (9 kalbomis) už 58,8 tūkst. Lt.

Kadangi plakate prancūzų kalba (820 vnt. 14,6 tūkst. Lt) buvo padaryta klaida, papildomai buvo išspausdinta dar 820 vnt. plakatų už 14,6 tūkst. Lt. Tačiau tik pusę sumos (7,3 tūkst. Lt) apmokėjo UAB „Vertimo namai“ (teikė vertimo paslaugas), nors Vertimo paslaugų teikimo sutarties 3.2 punkte nurodyta, kad klientui išverstame/suredaguotame tekste radus klaidų, tiekėjas turi jas nedelsdamas ištaisyti savo sąskaita.

Pažymėtina, kad VEKS, laiku nepastebėjusi vertimo klaidų, papildomai už paslaugas sumokėjo 7,3 tūkst. Lt biudžeto lėšų.

2008 m. gruodžio 29-31 dienomis buvo išspausdinta: ketvirtinis renginio pristatymo bukletas (117 tūkst. vnt., 138,1 tūkst. Lt), programos pristatymo bukletas (37,5 tūkst. vnt., už 138,6 tūkst. Lt), lankstinukai „Renginių kalendorius 2009“ (285 tūkst. vnt., už 149,4 tūkst. Lt), iš viso už 426,1 tūkst. Lt. *Biudžeto asignavimai – 426,1 tūkst. Lt – panaudoti neracionaliai, nes metų pabaigoje jau buvo žinoma, kad ne visi programoje numatyti renginiai įvyks, tačiau leidiniai buvo išleisti su juose pateikta nebeaktualia informacija.*

Kultūros ministerija, pagal Biudžeto sandaros įstatymą, privalėdama užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, neužtikrino, kad VEKS skirtus biudžeto asignavimus programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ įvaizdį kuriančių ir renginius pristatančių leidinių leidybai (433,4 tūkst. Lt) naudotų ekonomiškai ir rezultatyviai, nes VEKS juos panaudojo nebeaktualiai informacijai pateikti bei sumokėti už klaidingos informacijos taisymą.

Viešųjų ryšių užsienio valstybėse finansavimas

KM sudarė sutartį³⁸ su VEKS dėl viešųjų ryšių užsienio valstybėse vykdymo paslaugų už 1867,8 tūkst. Lt. Iš viso šioms paslaugoms panaudota 1 582,3 tūkst. Lt (285,5 tūkst. Lt gražinta).

³⁷ 2008-11-28 sutartis Nr. T/08/95.

³⁸ 2008-09-30 sutartis Nr. T/08/82.

Viešinimo kampanijos vykdytojas parinktas atvirojo konkurso būdu. Konkurse dalyvavo tik UAB „PIAR“ ir iš jos paslauga buvo įsigyta. *Abejotina, ar įsigytos pačios pigiausios paslaugos (viešųjų ryšių paslaugų teikėjų rinkoje yra pakankamai).*

Už strategijos parengimą (parengta viešinimo kampanija) buvo sumokėta 75,2 tūkst. Lt. Viešinimo kampanija buvo parengta dešimčiai šalių, už kiekvieną mokant nustatytą pinigų sumą (Estijai, Norvegijai, Lenkijai, Rusijai po 8,3 tūkst. Lt, Ukrainai, Suomijai, Danijai, Švedijai, Airijai, Didžiąjai Britanijai po 7 tūkst. Lt). Visoms šalims viešinimo kampanijos turinys panašus, pateikta tokia pat informacija, o ne specifinė kiekvienai šaliai.

Kelia abejonių, ar patirti kaštai atitiko gautą naudą, nes viešinimo kampanijose nurodytų bendrų frazių įgyvendinimui nenurodyta, kokiose žiniasklaidos leidiniuose ar priemonėse bus viešinamas renginys, kokių, kur ir kiek straipsnių, reportažų, interviu bus inicijuota, kokių būdu bus bendradarbiaujama su nurodytais subjektais, koks informacijos paketas bus parengtas ir pan., kad būtų pasiekti komunikacijos tikslai.

Viešinimo kampanijos pavyzdys

Bendradarbiavimas

Siekiant efektyvumo, bendradarbiaujama su kitomis institucijomis, organizacijomis ir asmenimis, kurie gali padėti viešinti Vilnių – Europos kultūros sostinę:

- Lietuvos turizmo informacijos centrai;
- Lietuvos ambasados ir kultūros atašė;
- Vietos visuomenė, žinomi žmonės kviečiami tapti „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ ambasadoriais, kalbėtojais.

Informacijos paketas

Parengiamas ir tiksliniams žurnalistams išplatinamas specialus informacijos paketas su bazine informacija apie Vilnių – Europos kultūros sostinę, geros kokybės fotografijomis ir kita informacija.

Žurnalistų kelionės

Prenkami žurnalistai aplankyti Vilnių lapkričio pabaigoje ir gruodžio pabaigoje – atidarymo renginyje. Jiems suteikiama informacija apie Vilnių – Europos kultūros sostinę 2009 ir kita reikalinga informacija (organizuojami interviu su pageidaujama pašnekovais, vizitai į juos dominančias vietas ir t.t.).

Nustatėme, kad –

- pateikiant viešinimo kampaniją **Lenkijoje (8,3 tūkst. Lt)** ir nurodant ryšius su žiniasklaida, „nukopijuotas“ tekstas nuo Suomijos (**7 tūkst. Lt**) viešinimo kampanijos ir nurodyta, kad **Lenkijoje** bus inicijuojami interviu su **Suomijos** menininkais, dalyvaujančiais kultūros sostinės programoje, o parengiamas ir išplatinamas specialus pranešimas spaudai **Norvegijos** žiniasklaidai;
- pateikiant viešinimo kampaniją **Norvegijoje (8,3 tūkst. Lt)**, „nukopijuotas“ tekstas nuo Suomijos viešinimo kampanijos ir nurodyta, kad bus inicijuojami interviu su **Suomijos** menininkais, dalyvaujančiais kultūros sostinės programoje;
- pateiktas „nukopijuotas“ tas pats – Bendradarbiavimo, Informacijos paketas, Žurnalistų kelionės – tekstas Lenkijos, Suomijos, Norvegijos viešinimo kampanijose.

VEKS nepareikalavo, kad suteikusi paslaugas UAB „PIAR“ pateiktų faktines išlaidas pateisinančius dokumentus už 85,4 tūkst. Lt:

Nepateisintos faktinės išlaidos

Strateginės konsultacijos dėl komunikacijos kompanijų taktikų, situacijos analizės, interneto svetainės struktūros ir techninio pobūdžio darbai (skambučiai, kelionių organizavimas ir pan.).

Renginio organizavimo išlaidos – renginio programos sudarymas, jo organizavimas, žurnalistų sukvietimas.

Nepateikti įrodymai, kad tokios konsultacijos ir darbai iš viso vyko. Todėl negalėjome įsitikinti, ar šios viešinimo kampanijos dalys iš viso buvo įgyvendinamos ir ar joms skirti valstybės biudžeto asignavimai buvo panaudoti teisėtai.

VEKS didžiąją dalį iš 75,2 tūkst. Lt skirtų asignavimų panaudojo nepagrįstai, nes atskirai sumokėjo už dešimt niekuo viena nuo kitos nesiskiriančių kampanijų.

Negalime patvirtinti, kad VEKS 85,4 tūkst. Lt panaudojo teisėtai, nes negavome išlaidas patvirtinančių dokumentų ir nenustatėme, kad už šią sumą buvo suteiktos viešinimo kampanijos paslaugos.

Negalime patvirtinti, kad iš ministerijos suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 289 293,5 tūkst. Lt faktinių išlaidų teisingai nurodyta 85,4 tūkst. Lt, nes negavome išlaidas patvirtinančių dokumentų.

Interneto vystymo programų finansavimas

Kultūros ministerija sudarė sutartį³⁹ su VEKS ir skyrė 493,5 tūkst. Lt projekto „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ interneto vystymo programai.

Naujo Lietuvos tūkstantmečio minėjimo portalo (dar neveikia) sukūrimui ir administravimui buvo panaudota 85,5 tūkst. Lt. Kitos lėšos panaudotos www.kultūragyvai.lt interneto projektu reklamai Lietuvos internetinėje erdvėje (statinių banerių, reklamuojančių 4 svetaines, sukūrimui ir jų talpinimui interneto svetainėse), IT konsultacijoms (Ambasadorių, savanorių ir bičiulių ir Lietuvos tūkstantmečio minėjimo programų svetainėms), programavimo darbams ir pan.

Projektui „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ pristatyti yra sukurtos 6 interneto svetainės – www.vilnius2009.lt, www.lietuva.gyvai.eu (Laisvalaikio ir turizmo planavimo Lietuvoje portalas), www.tukstantmetis.lt ir skirtos konkrečiam projektui www.gatvesmuzika.lt, www.culturelive.lt/idejos, www.tavoveidas.lt. Be to, išlaidos interneto svetainėms kurti buvo planuotos ir rengiant kitus projektus (pvz., Jauna Europa – jauna Lietuva 9,7 tūkst. Lt).

Mūsų nuomone, pagrindinėje interneto svetainėje (vienoje) skelbiant ir administruojant visą programos ir vykdomų projektų informaciją, lėšos būtų naudojamos taupiau.

Įgyvendinant programą „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ biudžeto asignavimai VEKS skirti šešių interneto svetainių aptarnavimui ir kitoms išlaidoms, susijusioms su šių interneto svetainių funkcionavimu, ir papildomai skirtos lėšos atskirų projektų interneto svetainėms.

Kultūros ministerija, pagal Biudžeto sandaros įstatymą, privalėdama užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, skirdama lėšas kelių internetinių svetainių kūrimui ir administravimui,

³⁹ 2008-12-04 sutartis Nr. T/08/98.

neįvertino jų poreikio ir tuo neužtikrino, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos ekonomiškai.

„Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009 atidarymo renginių, įgyvendinamų kartu su šviesų architektu Gert Hofu 2008 m. gruodžio 31 d.“ finansavimas

2007 m. VŠĮ „Vilnius – Europos sostinė“ paskelbė akciją „Idėjų bankas“, kurios tikslas organizuoti programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ įvairius renginius. UAB „Effectus“ 2007-03-17 pateikė pasiūlymus organizuoti 3 renginius, vienas iš kurių „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009 atidarymo renginių, įgyvendinamų kartu su šviesų architektu Gert Hofu 2008 m. gruodžio 31 d.“. *Nustatėme, kad UAB „Effectus“ šio projekto paraiškoje nenurodė projekto įgyvendinimui reikalingos lėšų sumos, tik pažymėjo, kad projekto sąmata bus pateikta jeigu projektas sudomins.* 2007-06-05 UAB „Effectus“ pateikė projekto sąmatą, pagal kurią numatomų išlaidų Lietuvoje suma - 745,5 tūkst. Lt. Firma „Gert Hof Productions“ atsiuntė 2008-03-19 raštą, kuriuo patvirtinama, kad jie gali organizuoti šviesų spektaklį Vilniuje, kurio išlaidos sudarys 410,0 tūkst. Eu (1415,6 tūkst. Lt).

Po VEKS ekspertų vertinimo, 2007 m. birželio mėn. buvo pritarta šio renginio vykdymui. *Pažymime, kad VŠĮ „Vilnius – Europos sostinė 2009“, pasirinkdama renginį „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009 atidarymo renginių, įgyvendinamų kartu su šviesų architektu Gert Hofu 2008 m. gruodžio 31 d.“, neorganizavo viešųjų pirkimų, o rėmėsi įstaigos ekspertų nuomone.* 2008-07-03 Kultūros ministerija pasirašė sutartį⁴⁰ su VŠĮ „Effectus eventus“ dėl tarptautinio kultūros bendradarbiavimo projektų dalinio finansavimo, pagal kurią ministerija išpareigojo iš dalies finansuoti projekto vykdymą pagal pridedamą sąmatą sumoje – už 1 962 512,0 Lt.

Pastebėjimas

Pažymėtina, kad VŠĮ „Effectus eventus“ buvo įsteigta 2008-02-06, pirminį pasiūlymą dėl projekto organizavimo Kultūros ministerijai teikia UAB „Effectus“.

Kultūros ministerijai pateiktoje projekto paraiškoje nurodyta viso projekto įgyvendinimo suma – 1 962 512,0 Lt, o ataskaitoje apie projekto vykdymą nėra informacijos apie projekto kitus finansavimo šaltinius. VŠĮ „Effectus eventus“ direktorė patvirtino, kad projektas buvo įgyvendintas biudžeto lėšomis, gautomis tik iš Kultūros ministerijos.

VŠĮ „Effectus Eventus“ sudarė sutartį (2008-07-08 Nr. 08-07-08) su kompanija Esernyo Kft. dėl Gert-Hof-spektaklio „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ renginio vykdymo, skirto projekto atidarymui.

Pastebėjimas

Sutarties 1 punkte nurodyta, kad Kontraktorius (Esernyo Kft.) privalo pristatyti/pateikti ir *sumokėti* už fejerverkų instaliavimą, pirotechnikos efektus, apšvietimo technikos instaliavimą, už režisieriaus Gert Hof paslaugas, įskaitant jo atlygį, skrydžius ir pagalbinių personalą, už techninės projekto dalies vykdytojus ir

⁴⁰ 2008-07-03 sutartis Nr. T/08/59-P „Dėl tarptautinio kultūrinio bendradarbiavimo projektų dalinio finansavimo“.

vadybininkus, įskaitant jų atlygį bei už koordinavimo darbus, kuriuos reikės atlikti tarp VŠĮ „Effectus eventus“ ir fejerverkų kompanijos, kurią samdys ši viešoji įstaiga ir kt. O sutarties 4 punkte nurodyta, kad kontraktoriui *sumokama* 410 000 Eurų -

„Mokėjimo terminai:
Mokestis už sutarties 1 punkte nurodytas paslaugas yra 410 000 Eurų neto ir atskaičius visus mokesčius.
VŠĮ „Effectus Eventus“ įsipareigoja sumokėti Kontraktoriui šią sumą pagal sąskaitas, kurias išrašys Kontraktorius, bankiniu pavedimu į Kontraktoriaus nurodytą sąskaitą.“

Prie sutarties pateikta penkiolikos išlaidų pozicijų apibendrinta sąmata.

	Lt
Honoraras projekto režisieriui Gert Hof	189904
Honoraras šviesų dailininkams (4žm. x 15537,6)	62150
Fejerverkų medžiagos	77688
Pirotechnikos medžiagos	43160
Šviesų technikos nuoma (14d. x 35514,5 Lt)	497203
Fejerverkų transportavimas (Berlynas – Vilnius - Berlynas)	17264
Pirotechnikos transportavimas (Berlynas – Vilnius - Berlynas)	17264
Šviesų technikos transportavimas (Hamburgas/Bremenas – Vilnius – Bremenas/Hamburgas)	75962
Fejerverkų instaliavimas ir montavimas	94952
Pirotechnikos instaliavimas ir montavimas	60424
Šviesų technikos instaliavimas ir montavimas	31075
Atlygis meninės projekto dalies vadybininkams (5 žm. x 6905,6 Lt)	34528
Atlygis techninės projekto dalies vadybininkams (11 žm. x 8475 Lt)	93226
Atlygis šviesų operatoriams (4žm. x 17264,0 Lt)	69056
Atlygis koordinatoriams (3žm. x 4316,0 Lt x 4mėn.)	51792
Iš viso:	1415648

Iš pateiktos sąmatos (kiti dokumentai mums nebuvo pateikti) negalėjome nustatyti, kiek renginiui bus pateikta fejerverkų ir pirotechnikos medžiagų, kokia bus nuomojama šviesų technika, kiek ir kokių darbininkų bus samdoma nurodytiems darbams atlikti.

VŠĮ „Effectus Eventus“ pateikė ataskaitą apie projekto vykdymą, kurioje apskaitos dokumentais pagrindė patirtas (546,8 tūkst. Lt) projekto vykdymo išlaidas. Kita projektui vykdyti patirta išlaidų suma (1415,6 tūkst. Lt), sumokėta vokiečių prodiuseriui, apskaitos dokumentais nepagrįsta.

Kultūros ministerija nepateikė apskaitos dokumentų 1415,6 tūkst. Lt išlaidoms pagrįsti, todėl audito procedūras atlikome VŠĮ „Effectus Eventus“, kad įvertintume išlaidų pagrindimo teisingumą.

Viešoji įstaiga mums pateikė sąskaitas faktūras ir mokėjimo dokumentus spektaklio prodiuseriui (bendra 1415,6 tūkst. Lt suma), bet nepateikė įrodymų, kad prodiuseris: sumokėjo honorarus, pateikė fejerverkų ir pirotechnikos medžiagas, nuomojo šviesų techniką, sumokėjo už transportavimo, instaliavimo ir montavimo darbus, atlygino meninės ir techninės dalies vadybininkams ir vykdytojams, šviesų operatoriui ir koordinatoriams, kad nurodyti asmenys tikrai buvo nusamdyti ir vykdė darbus, todėl negalėjome įsitikinti, kad prodiuseris tikrai įvykdė numatytus įsipareigojimus už 1415,6 tūkst. Lt.

Abejonių daugėja dėl to, kad nežinome kokią šviesų techniką vokiečių prodiuseris turėjo pateikti (sąmatoje nenurodyta) ir pateikė (nėra įrodymų) ir ar tikrai prie šios technikos nepriklauso išnuomota technika Lietuvoje (generatorius, ekranai, konstrukcija ekranams ir apšvietimui, prailgintuvai, pultai šviesai ir pan.) už kurią buvo papildomai sumokėta. Ar į pirotechnikos instaliavimą ir montavimą, kurį numatyta atlikti iš vokiečių

prodiuseriui skirtų lėšų (31,0 tūkst. Lt), neįeina pirotechnikos darbai (20,0 tūkst. Lt), už kuriuos mokėjo VŠĮ „Effectus Eventus“. Ar reikėjo techninės projekto dalies vadybininkų ir vykdytojų (93,2 tūkst. Lt) iš Vokietijos (11 žm.), projekto vadybininkų (3 žm.) iš Lietuvos (VŠĮ tam skirta 7 tūkst. Lt).

Įvertinę projekto įvykdymo ataskaitą, nustatėme, kad už tuos pačius darbus buvo mokama Lietuvos ir Vokietijos darbininkams, mokėta už sutartyje nenumatytus darbus arba didesnės sumos, nei numatyta sutartyje.

Pavyzdys

VŠĮ „Effectus Eventus“ sumokėjo atlyginimus (43,2 tūkst. Lt) scenos darbininkams (aukštalipiams-alpinistams, darbininkams krovėjams) ir už pirotechnikos darbus Lietuvoje (11,8 tūkst. Lt). Pagal pateiktą ataskaitą už tuos pačius darbus buvo sumokėta ir kompanijai Eseryno Kft. – Pirotechnikos instaliavimas ir montavimas. Darbus atlieka profesionalai aukštalipiai (Vokietija) – 60,4 tūkst. Lt.

Sutartyje nebuvo numatytos išlaidos projekto meninio vadovo Lietuvoje autoriniam atlygimui. Tačiau vykdant renginį už tai buvo sumokėta 5,6 tūkst. Lt. Kultūros ministerijai pateiktoje sąmatoje buvo numatytas honoraras kompozitoriui 11,8 tūkst. Lt, o faktiškai sumokėta 16,0 tūkst. Lt.

Nebuvo taikytos viešojo pirkimo procedūros sudarant autorinę sutartį su kompozitoriumi V. Jurgučiu (16,0 tūkst. Lt) ir perkant paslaugas iš UAB „Blikas“ dėl leidimų įvežti pirotechniką į Lietuvą gavimo (11,8 tūkst. Lt) ir iš UAB „Irenta“ dėl aikštės tvarkymo po renginio (12,5 tūkst. Lt).

Pažymėtina, kad Kultūros ministerijos sutarties su VŠĮ „Effectus Eventus“ 2.2.8. punkte nurodyta: užtikrinti, kad perkant prekes, paslaugas, darbus valstybės biudžeto lėšomis būtų laikomasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytos tvarkos.

Kadangi negavome nei iš Kultūros ministerijos, nei iš VŠĮ „Effectus Eventus“ išlaidas pagrindžiančių dokumentų, negalime patvirtinti, kad 1415,6 tūkst. Lt (sumokėta vokiečių prodiuseriui) tikrai buvo panaudota vykdant projektą ir teisėtai. Negalėjome įsitikinti, kad visi numatyti išpareigojimai buvo atlikti, nes nustatyta, kad dalis jų galėjo būti įvykdyti naudojant asignavimų dalį, skirtą VŠĮ „Effectus Eventus“ (546,8 tūkst. Lt) patirtoms išlaidoms (perkant prekes ir paslaugas) Lietuvoje.

Negalime patvirtinti, kad VŠĮ „Effectus Eventus“ visus 40,3 tūkst. Lt (16,0+11,8+12,5) panaudojo teisėtai, nes buvo mokamos didesnės sumos negu numatyta sutartyje, mokėta už paslaugas, kurios nebuvo pirktos taikant viešojo pirkimo procedūras.

Pagal Biudžeto sandaros įstatymą, Kultūros ministerija, privalėdama užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, iš VŠĮ „Effectus Eventus“ priimdama dokumentus, neatitinkančius teisės aktų reikalavimų, neužtikrino ir nekontroliavo, kad skirtos lėšos būtų panaudotos teisėtai ir ar jos patirtos įgyvendinant projektą.

Negalime patvirtinti, kad iš suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 289 293,5 tūkst. Lt faktinių išlaidų teisingai nurodyta 1415,6 tūkst. Lt, nes negavome išlaidas patvirtinančių dokumentų.

Įvertinę ataskaitos 1.2.2 dalyje pateiktus dalykus, darome išvadą:

Pagal Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 7 punktą asignavimų valdytojas privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, pagal 7 straipsnio 1 dalies 1 punktą – atsako už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, o pagal 7 straipsnio 1 dalies 3 punktą – atsako už buhalterinės apskaitos organizavimą.

Vadovaujantis Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 79 punkto nuostatomis, kad asignavimų valdytojas, skirdamas biudžeto lėšas subjektui, kuris nėra biudžetinė įstaiga, pasirašo su juo biudžeto lėšų naudojimo sutartį, kurioje nurodoma, kad subjektas, atsiskaitydamas už biudžeto lėšų panaudojimą turi pateikti buhalterinės apskaitos dokumentų, kuriais pagrindžiamas lėšų panaudojimas, sąrašą, kuriame pateikiami asignavimų valdytojo nustatyti duomenys, arba asignavimų valdytojui pareikalavus, šių dokumentų kopijas (Taisyklių 79-6 p.).

Ministerija nesivadovavo minėtų teisės aktų nuostatomis iš projektų vykdytojų (VEKS, VŠĮ „Effectus Eventus“, VŠĮ „Vilniaus festivaliai“) nepareikalavusi arba priėmusi netinkamus išlaidas (1 846,9 tūkst. Lt) patvirtinančius dokumentus (263,6 tūkst. Lt (ataskaitos 22 psl.), 27,0 tūkst. Lt (ataskaitos 22 psl.), 85,4 tūkst. Lt (ataskaitos 24 psl.), 1415,6 tūkst. Lt (ataskaitos 27 psl.), 55,3 tūkst. Lt (ataskaitos 30 psl.)).

Ministerija, taip nurašydama pateiktas faktines išlaidas, nesivadovavo Buhalterinės apskaitos įstatymo 12 str. 1 ir 2 dalių nuostatomis, kad visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai turi būti pagrįsti apskaitos dokumentais, apskaitos dokumentai surašomi ūkinės operacijos ir ūkinio įvykio metu arba jiems pasibaigus ar įvykus, o ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, kurie negali būti pagrįsti apskaitos dokumentais, pagrindžiami su jais susijusių ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių apskaitos dokumentais.

1.2.3. Kitų projektų finansavimas

Tęstinių tarptautinių meno renginių finansavimas

Kultūros ministras, vadovaudamasis Lietuvoje rengiamų tęstinių tarptautinių meno renginių dalinio finansavimo iš valstybės biudžeto taisyklėmis⁴¹, patvirtino Lietuvoje rengiamų tęstinių tarptautinių meno renginių 2007-2009 metais sąrašą.

⁴¹ 2007-01-25 Kultūros ministro įsakymas Nr. IV-61 „Dėl Lietuvoje rengiamų tęstinių tarptautinių meno renginių projektų dalinio finansavimo iš valstybės biudžeto lėšų taisyklių, paraiškos, sutarties ir ataskaitos formų patvirtinimo“ (2008-10-30 įsak. Nr. IV-515 redakcija).

VšĮ „Vilniaus festivaliai“ pateikė ministerijai festivalio „Gaida/ ISCM Pasaulio muzikos dienos“ sąmatą (3 090,0 tūkst. Lt) ir nurodė, kad iš Kultūros ministerijos prašoma 501,0 tūkst. Lt projekto vykdymui. Sąmatoje taip pat nurodyta, kad festivalis susideda iš atskirų projektų („Laborintus II“, „Eraritjaritjaka“, Peter Eotvos opera „Meilė ir kiti demonai“, projektas „ISCM pasaulio muzikos dienos 2008“ ir kiti). Šio festivalio finansavimui minėta viešoji įstaiga iš Kultūros ministerijos 01.01 programos priemonės „Užtikrinti, kad Lietuvoje būtų rengiami tęstiniai tarptautiniai meno renginiai“ gavo 210,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

Audito metu nustatėme, kad tie patys festivalio „Gaida/ISCM Pasaulio muzikos dienos“ projektai finansuojami iš kelių ministerijos programų, o finansavimas buvo skirtas ne tik šio festivalio vykdytojui VšĮ „Vilniaus festivaliai“, bet ir kitiems juridiniams asmenims.

Pavyzdys

Iš 01.01 programos „Meno kūrybos plėtra ir sklaida Lietuvoje ir užsienyje“ –

- priemonės „Vykdyti projekto „Vilnius-Europos kultūros sostinė 2009“ parengiamuosius darbus“ finansuoti projektai - „Peter Eotvos opera „Meilė ir kiti demonai“ - 350,0 tūkst. Lt (finansavimą gavo Lietuvos operos ir baletų teatras); „ISCM pasaulio muzikos dienos 2008 m“ - 567,0 tūkst. Lt (finansavimą gavo Lietuvos kompozitorių sąjunga); žurnalistų delegacijų vizitams į „Pasaulio muzikos dienas“ – 93,8 tūkst. Lt (finansavimą gavo VšĮ „Vilnius-Europos kultūros sostinė 2009“);
- priemonės „Užtikrinti meno kūrėjo organizacijų kūrybinių programų įgyvendinimą“ – festivalis „Gaida/ ISCM Pasaulio muzikos dienos“ - 50 tūkst. Lt (finansavimą gavo Lietuvos kompozitorių sąjunga).

Iš 03.02 programos „Kultūros rėmimo fondas“ –

- projektas „O. Narbutaitės „Vėlinių muzika“ - 30,0 tūkst. Lt (finansavimą gavo Lietuvos kompozitorių sąjunga);
- projektas „Ensemble Modern speciali programa pasaulio muzikos dienos“ - 25 tūkst. Lt (finansavimą gavo Lietuvos kompozitorių sąjunga);
- projektas „Eraritjaritjaka“ - 40,0 tūkst. Lt (finansavimą gavo VšĮ „Vilniaus festivaliai“);
- projektas „Laborintus II“-25,0 tūkst. Lt (finansavimą gavo VšĮ „Vilniaus festivaliai“).

Iš viso tęstinis tarptautinis festivalis „Gaida/ISCM Pasaulio muzikos dienos“ iš Kultūros ministerijos gavo 1390,8 tūkst. Lt.

Festivalio projektą – kompozitorės Onutės Narbutaitės projektas su Lietuvos choris „Vėlinių muzika“, organizavo ir išlaidas (23,0 tūkst. Lt ir 30,0 tūkst. Lt) apmokėjo Lietuvos kompozitorių sąjunga ir pateiktose projekto įvykdymo ataskaitose nurodė, kad finansavimas buvo skirtas atlikėjų, choro artistų honorarams. *Nustatėme, kad abiejose pateiktose ministerijai ataskaitose faktines išlaidas pateisinančių dokumentų lentelėse nurodytos tos pačios autorinės sutartys ir darbų atlikimo aktai. Kultūros ministerija nepareikalavo pateikti faktines išlaidas pagrindžiančių įrodymų, ar išlaidos nėra pagrįstos tais pačiais dokumentais, ar už tas pačias paslaugas nemokėta du kartus.*

Nustatėme, kad viso kompozitorės Onutės Narbutaitės projekto su Lietuvos choris „Vėlinių muzika“ išlaidos bendroje festivalio sąmatoje nurodytos 43,0 tūkst. Lt, tačiau iš Kultūros ministerijos šis renginys gavo daugiau – 53,0 tūkst. Lt.

Ministerija nepateikė faktines išlaidas pagrindžiančių dokumentų. VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ tik audito metu pateikė projekto „Gaida/ISCM Pasaulio muzikos dienos“ faktines išlaidas (210,0 tūkst. Lt) pateisinančius dokumentus, tačiau pateikti dokumentai pateisino tik 167,0 tūkst. Lt išlaidų. Pakartotinai paprašius, buvo pateikti daugiau nei 210,0 tūkst. Lt faktines išlaidas pateisinantys dokumentai. Kultūros ministerija, sudarydama suvestinę finansinę atskaitomybę ir apskaitydama faktines išlaidas, neįsitikino, kad pateikta informacija apie faktines išlaidas yra tiksli ir tinkama.

Įvertinus pateiktus dokumentus nustatyta, kad 55,3 tūkst. Lt pagrįsti netinkamais dokumentais.

Pavyzdys

Pateikti prekių (paslaugų) pirkimo-pardavimo kvitai, kuriuose nenurodyta kokia aparatūra buvo nuomota - garso įrangos nuoma – 7,6 tūkst. Lt; asmeninių daiktų ir ūkio reikmenų nuoma 4,5 tūkst. Lt; nuoma 19,7 tūkst. Lt; video įrangos nuoma 15,3 tūkst. Lt ir pan.

Nustatėme, kad ne tik festivalio „Gaida/ISCM Pasaulio muzikos dienos“, tačiau ir kitų tęstinių tarptautinių festivalių renginiai yra finansuojami iš skirtingų ministerijos programų.

Pavyzdys

Projekto „Tarptautinis šiuolaikinio šokio festivalis „Naujasis Baltijos šokis‘ 08“ renginys „Šiaurės ir Baltijos šalių susitikimas Kedja – Vilnius“ iš 03.02 programos „Kultūros rėmimo fondas“ gavo 50,0 tūkst. Lt. Be to, šis projektas gavo iš programos 01.01 programos „Meno kūrybos plėtra ir sklaida Lietuvoje ir užsienyje“ priemonės „Užtikrinti kultūros projektų sklaidą“ 30,0 tūkst. Lt, bei iš VŠĮ „Vilnius - Europos kultūros sostinė 2009“ – 70,0 tūkst. Lt.

Kultūros ministerija, finansuodama tęstinius tarptautinius meno renginius, nežinodama tikslios informacijos apie jų finansavimą iš visų ministerijos vykdomų programų, skyrė valstybės biudžeto lėšas ne tik festivalių organizatoriams, bet ir kitiems juridiniams asmenims, todėl yra rizika, kad tie patys projektai gali būti finansuojami kelis kartus.

Kultūros ministerijos tęstinių tarptautinių meno renginių finansavimo tvarka neužtikrina valstybės biudžeto lėšų ekonomišką naudojimą.

Be to, Kultūros ministerija, sudarydama suvestinę finansinę atskaitomybę ir apskaitydama faktines išlaidas, neįsitikino, kad lėšos panaudotos teisėtai ir pateikta informacija apie faktines išlaidas vykdam projektą „Gaida/ISCM Pasaulio muzikos dienos“ yra tiksli.

Todėl negalime patvirtinti, kad iš suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktų 289 293,5 tūkst. Lt faktinių išlaidų teisingai nurodyta 55,3 tūkst. Lt, nes išlaidos patvirtintos netinkamais dokumentais.

1.2.4. Kita

Projekto „Žalgiris – geležies diena“ finansavimas

Kultūros ministerija, pagal sutartį⁴² UAB „Litnek“ skyrė 50,0 tūkst. Lt istorinio vaidybinio pilnametražio kino filmo, preliminariu pavadinimu „Broliai, įveikę Europą“, parengiamųjų darbų projekto vykdymui. Pagal patvirtintą sąmatą 15,0 tūkst. Lt buvo skirta dialogų autoriui, o 20,0 tūkst. Lt – scenaristui. UAB „Litnek“ pateiktoje projekto įvykdymo ataskaitoje (2006-12-29) nurodyta, kad rengiant Lietuvos tūkstantmečio paminėjimą buvo parašytas filmo literatūrinis scenarijus. Audito metu ministerija pateikė dokumentus – autorinę kūrinio užsakymo sutartį (2006-12-15 Nr.1), sudarytą tarp UAB „Litnek“ ir J. Marcinkevičiaus, kurioje nurodyta, kad -

Sutarties su J. Marcinkevičiumi 2.1 punkte numatyta, kad autorius įsipareigoja sukurti šioje sutartyje nurodytą kūrinį – originalų meninį literatūrinį scenarijų ir filmo veikėjų (aktorių, personažų) dialogų tekstus – kurio pagrindu būtų galima kurti audiovizualinį kūrinį vaidybinį pilnametražį filmą sąlyginai vadinamą „Broliai įveikę Europą“.

Taip pat pateiktas kūrinio (meninio scenarijaus) perdavimo - priėmimo aktas, faktines išlaidas (35,0 tūkst. Lt) pateisinantys dokumentai bei 2006-12-29 licencinė sutartis, tarp UAB „Litnek“ ir VšĮ „Studija2“ kurios 2.1 punkte nurodyta –

Perdirbti originalų meninį literatūrinį scenarijų į kino scenarijų, režisūrinį scenarijų bei televizijos seriale režisūrinį scenarijų, skirtą audiovizualinio kūrinio vaidybinio pilnametražio filmo sąlyginai pavadinto „Broliai, įveikę Europą“ sukūrimui (Autorinė kūrinio užsakymo sutartis Nr. 01, sudaryta 2006-12-15), panaudojant šio literatūrinio scenarijaus atskiras dalis (scenas), fragmentus kuriant kitą originalų kino scenarijų, režisūrinį scenarijų bei televizijos seriale režisūrinį scenarijų, skirtą istorinio vaidybinio pilnametražio kino filmo „Žalgiris – geležies diena“ sukūrimui.

Pagal sutartį⁴³ 2008-08-04 Kultūros ministerija skyrė 500,0 tūkst. Lt VšĮ „Studijai 2“ projekto „Žalgiris – Geležies diena“ įgyvendinimui. Vykdam projektą buvo pateikta sąmata, kurioje 42,0 tūkst. Lt buvo skirta dialogų autoriui, o 100,0 tūkst. Lt – scenaristui. Pateikta autorinė kūrinio užsakymo sutartis su D. Gancevskaitė, kurios 1 dalies 1.1 punkte nurodyta, kad –

Sutarties objektas – sukurti originalius literatūrinio scenarijaus dialogus istoriniam vaidybiniam pilnametražiam kino filmui sąlyginai pavadintam „Žalgiris – geležies diena“.

Pateikti faktines išlaidas (42,0 tūkst. Lt) pateisinantys dokumentai ir literatūrinio scenarijaus dialogų perdavimo-priėmimo aktas.

VšĮ „Studija2“ sudarė autorines kūrinio užsakymo sutartis su M. Daškumi, A.A. Daškumi, R. Paškevičiumi, R. Banioniu (scenaristais), kuriose numatytas sutarties objektas -

1.3 p. Šia sutartimi užsakomas sukurti literatūrinis scenarijus istoriniam vaidybiniam pilnametražiam filmui

⁴² 2006-12-21 sutartis Nr. K/06/56.

⁴³ 2008-08-04 sutartis Nr. KI 08-36Ž.

(audiovizualiniam kūrinii) šioje sutartyje sąlyginai pavadintam „Žalgiris – geležies diena“.

Sutartyse nurodyta, kad už šiuos darbus bus sumokėtas autorinis atlyginimas (83,1 tūkst. Lt). VŠĮ „Studija2“ pateikė literatūrinių scenarijų perdavimo – priėmimo aktus ir faktines išlaidas pateisinančius dokumentus.

Įvertinus 2006 m. sutartį su J. Marcinkevičiumi (35,0 tūkst. Lt) ir 2008 m. sudarytas sutartis su M. Daškumi, A.A. Daškumi, R. Paškevičiumi, R. Banioniu ir D. Gancevskaitė (125,1 tūkst. Lt), galime teigti, kad yra rizika, jog ministerija skyrė lėšas du kartus apmokėti už tuos pačius darbus – literatūrinio scenarijaus istoriniam vaidybiniam pilnametražiam filmui ir dialogų sukūrimą, nes sutarčių objektas tas pats.

Įvertinus Kultūros ministerijos pateiktus dokumentus ir dėl to, kad autorinių sutarčių objektas tas pats (istorinio vaidybinio pilnametražio filmo literatūrinis scenarijus ir dialogų sukūrimas) yra rizika, kad ministerija skyrė lėšų tiems patiems darbams apmokėti.

Koncepcijų, scenarijų finansavimas

Kultūros ministerija, finansuodama projektus, biudžeto asignavimus skyrė projektų koncepcijų, scenarijų sukūrimui.

Pavyzdys

VŠĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ projektas „Virtualus istorinis Vilnius“ (2007-10-12 sutartis Nr. T/07/92, 70,0 tūkst. Lt) – 9 tūkst. Lt koncepcijos parengimui.

„Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ programos reklamai Vilniuje“ (2008-12-04 sutartis Nr. T/08/99, 160,0 tūkst. Lt) – 36,0 tūkst. Lt lauko reklamos kampanijos koncepcijos sukūrimo pirkimui.

Manome, kad biudžeto lėšos buvo skiriamos nežinant projekto turinio ir prisiimant riziką dėl netinkamos atliktų darbų kokybės. Biudžeto lėšos būtų naudojamos tikslingiau ir racionaliau perkant paslaugą, kai jau yra žinomas projekto turinys ir pateikta jo koncepcija, t.y. perkant „produktą“, o ne jo idėją.

Projektas „Virtualus Vilniaus muziejus“

Projektas originaliu pavadinimu „Virtualus Vilniaus muziejus“ viešajai įstaigai VEKS buvo pasiūlytas 2007 m. pavasarį. Projektą pristatė Lietuvos istorijos institutas (toliau – institutas). Ekspertams pritarus, projektas buvo įtrauktas į nacionalinę programą ir institutas sudarė bendradarbiavimo sutartį su VŠĮ „Istorinės atminties akademija“ projektui rengti (70 tūkst. Lt). Institutui pristačius atliktus darbus, VŠĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ nepasirašė priėmimo perdavimo akto, nes netenkino atliktų darbų kokybė. Pataisyta koncepcija gauta 2008 m. balandžio mėnesį.

2008-09-25 VŠĮ „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ raštu Nr. 3-600(1.13) nurodė, kad šis projektas yra įtraukiamas į nacionalinę programą „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ ir pasirašytas susitarimas dėl projekto įgyvendinimo (tarp akademijos ir VEKS). VŠĮ „Istorinės atminties akademija“ 2008-10-14 kreipėsi į Kultūros ministeriją dėl projekto finansavimo ir 2008-11-13 įsakymu Nr. IV-552 skirti asignavimai ir 2008-11-19 sudaryta sutartis Nr. T/08/93 bei patvirtinta išlaidų sąmata 320 tūkst. Lt.

2007 m. atlikus projekto parengiamuosius darbus (70 tūkst. Lt) biudžeto asignavimai buvo panaudoti – projekto koncepcijos parengimui (9 tūkst. Lt), tekstų parengimui (5,0 tūkst. Lt), statinės vizualinės medžiagos, ikonografijos parengimui (100 vnt.) (3 tūkst. Lt), virtualių muziejų studijos parengimui (5,0 tūkst. Lt), panoraminei vizualizacijai (15,0 tūkst. Lt), informacinių technologijų studijai (5 tūkst. Lt), internetiniam sprendimui (dizainui, techniniam įgyvendinimui, programavimui, demonstravimui, vietai serveryje) (12 tūkst.

Lt). 2008 m. taip pat buvo finansuoti panašūs darbai – informacijos sklaidos IT sistemos dizainas (10 tūkst. Lt), programavimas (60 tūkst. Lt), ekspertams mokėta už ikonografijas ir informaciją (104,0 tūkst. Lt).

Biudžeto lėšas Kultūros ministerija naudojo finansuoti projektams (konceptijoms, scenarijams), nežinant projekto turinio ir prisiimant riziką dėl netinkamos atliktų darbų kokybės.

Iš Kultūros ministerijos pateiktų dokumentų, vykdant projektą „Virtualus Vilniaus muziejus“, negalėjome nustatyti, ar už tuos pačius darbus nebuvo sumokėta dar kartą. Lėšos buvo skiriamos nežinant tikslios informacijos apie jau atliktus darbus, tokiu būdu sudarytos sąlygos tuos pačius darbus finansuoti kelis kartus.

Ateinančių metų projektų finansavimas

Kultūros ministerija biudžeto asignavimus 2008 metais skyrė projektų, kurie vyks 2009 metais, išlaidoms apmokėti.

Pavyzdys

Vykdytojo VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ projektas „Režisieriaus Romeo Castellucci spektaklio pagal Dante Alighieri „Dieviškąją komediją“ pristatymas Lietuvos žiūrovui“

2008-12-31 buvo sudaryta sutartis Nr. T/08/111 ir patvirtinta 155,5 tūkst. Lt išlaidų sąmata. Sutarties 2.2.1 p. nurodyta, kad projekto vykdytojas įsipareigoja įvykdyti sutarties 1.1 p. nurodytą projektą (1.1 p. nurodyta - projekto įgyvendinimo IV ketvirtyje dalinis finansavimas) iki 2008-12-31. Spektaklis buvo rodomas 2009 m. vasario 21-22 d. Vykdamas šį projektą buvo atlikti išankstiniai mokėjimai „Societas Raffaello Sanzio“ už spektaklių rodymo paslaugas 108,9 tūkst. Lt, trupės kelionės išlaidos 27,2 tūkst. Lt, dekoracijų transportavimo išlaidos 19,4 tūkst. Lt.

2008-12-31 įsakymo Nr. ĮV-645 1.3 p. nurodyta, kad finansavimas, skirtas projektui, kuris bus vykdomas 2008 m. IV ketvirtyje įgyvendinti. O sudarytoje sutartyje, kurią VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ sudarė su Associazione Raffaello Sanzio teatru (pateiktoje anglų kalba) 5 dalies 4 punkte nurodyta, kad avansinius mokėjimus atlikti iki 2009 m. vasario mėn.

Vykdytojo VŠĮ „Vilniaus festivaliai“ projektas „Teatro Comedie Francaise gastrolės“

Vertėjai už 3 dienų darbą (2009 m. sausio 27, 28, 29 d.) – vertėjo paslaugas nuo 8 val. iki 23 val. sumokėta 4,5 tūkst. Lt. Nors darbai turėjo būti atlikti 2009 m. sausio mėn. darbų perdavimo-priėmimo aktas buvo pasirašytas 2008-12-31, kai paslaugos dar nebuvo suteiktos.

Spektaklis vyko 2009 m. sausio mėn. Sąmatoje buvo patvirtintas ir atliktas avansinis mokėjimas už spektaklių rodymo paslaugas 54,6 tūkst. Lt.

Kultūros ministerija biudžeto asignavimus 2008 metais skyrė projektų, kurie vyks 2009 metais, išlaidoms apmokėti, todėl juos panaudojo (214,6 tūkst. Lt) ateinančių metų išlaidoms dengti.

Metinėse ataskaitose neteisingai nurodžius ateinančių metų išlaidas, suvestinėje Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) 2008 metų kasinėse išlaidose nurodytos 2009 metų 214,6 tūkst. Lt išlaidos.

1.3. Faktinių išlaidų apskaita

Vykdamas programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ renginius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje jų vykdytojai nepagrindė dalies gautų biudžeto asignavimų faktinio panaudojimo apskaitos dokumentais:

Pastebėjimas

Kultūros ministerijos 2009-02-03 pateiktame rašte Nr. S2-251 „Dėl finansinės ataskaitos už 2008 metus“ paaiškinta, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo sąskaitoje „Atsiskaitymai su programų vykdytojais (151) likutis metų pabaigoje 4586,0 tūkst. Lt, iš jų 2751,6 tūkst. Lt yra skola tinkamai neatsiskaičiusių projektų vykdytojų, finansuojamų iš „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ priemonei skirtų valstybės biudžeto lėšų.

Kultūros ministerijos sutarčių, sudarytų su renginių vykdytojais, 2.2.4. ir 2.2.7. punktuose nurodyta:

Sutartis

2.2.4. įvykdžius projektus, per 20 dienų pateikti Ministerijai ataskaitą apie faktinį lėšų panaudojimą ir numatytų tikslų įvykdymą, projektų reikšmę visuomenei, jų įgyvendinimo būdus, paramą iš kitų finansavimo šaltinių, projektų dalyvių skaičių ir kitus veiksnius.

2.2.7. nepanaudotus projektų vykdymui valstybės biudžeto asignavimus pasibaigus projektams per 5 dienas grąžinti ministerijai.

Kultūros ministerija nesivadovavo sutarties nuostatomis, nes nepareikalavo iš renginių vykdytojų apskaitos dokumentų, pagrindžiančių patirtas faktines išlaidas, arba iki metų pabaigos nepanaudotus biudžeto asignavimus grąžinti į biudžetą, nenurodė jų faktinėse išlaidose, o nurodė kaip debetinį įsiskolinimą.

Pastebėjimas

Kultūros ministerija, susipažinusi su audito ataskaitos projektu, pateikė informaciją, kad po metinės ataskaitos už dalį lėšų buvo atsiskaityta patikslinant ataskaitas bei teikiant papildomus dokumentus. Dalis šio įsiskolinimo, t.y. 196,1 tūkst. Lt (sutartis Nr.08/45 – 176,0 Lt.; sutartis T 08/56 – 32815,45 Lt.; sutartis Nr. T 08/77 – 12082,50 Lt.; sutartis Nr. T 08/82 – 67603,37 Lt.; sutartis Nr. T 08/90 – 22627,99 Lt.; sutartis Nr. T 08/114 – 20651,17 Lt.; sutartis Nr. T 08/113 – 40105,0 Lt.) buvo grąžinta Kultūros ministerijai 2009 m. sausio 21 dieną, t. y. jau po 2009 m. sausio 10 dienos, kurie 2009 m sausio 23 d. buvo grąžinti į Valstybės biudžetą, o likusiai sumai buvo patvirtintos faktinės išlaidos, kurios nurodytos teikiant 2009 m. I ketvirčio finansinę ataskaitą.

Kultūros ministerija neužtikrino Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio 1 dalies nuostatų vykdymo, nes metams pasibaigus kitų subjektų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos nebuvo grąžintos į valstybės biudžetą.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Ministerijai pavaldi įstaiga Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras pažeidė tuo metu galiojusio Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-01-31 nutarimo Nr. 69 „Dėl negyvenamųjų

pastatų, statinių ir patalpų nuomos“ nuostatas, išnuomojęs valstybei nuosavybės teise priklausančio pastato dalį (Žygimantų g. 6) ne konkurso būdu.

Minėta įstaiga pagal panaudos sutartį perdavė patalpas, esančias Žygimantų g. 6 Vilniuje, labdaros fondui „Lietuvos vaikų fondas“. Šios sutarties terminas baigėsi 2008 m. birželio 23 d., tačiau iki šiol fondas neatlaisvino patalpų ir naudojosi jomis neatlygintinai, mokėdamas tik mokesčius už komunalines paslaugas. Nebuvo laiku imtasi visų reikiamų priemonių, kad patalpos būtų gražintos sutarties terminui pasibaigus. Šiuo metu teismui pateiktas ieškinio pareiškimas dėl fondo išskeldinimo.

2.1. Teismo sprendimų vykdymas

Kultūros ministras įsakymu⁴⁴ atleido A. Nekrošienę, ministerijai pavaldžios įstaigos – Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro vadovę, iš jos užimamų pareigų. Vilniaus apygardos teismo 2008-02-29 sprendimu Kultūros ministro įsakymas dėl atleidimo buvo panaikintas kaip neteisėtas. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimu (2008-09-29 civilinė byla Nr. 3K-7-308/2008) A. Nekrošienė buvo gražinta į darbą, priteisiant iš atsakovo – Kultūros ministerijos, jos naudai vidutinį darbo užmokestį už visą priverstinės pravaikštos laiką nuo atleidimo iš darbo dienos iki teismo sprendimo priėmimo dienos 13,9 tūkst. Lt ir nuo teismo sprendimo priėmimo dienos iki jos įvykdymo dienos – po 204,08 Lt už kiekvieną priverstinės pravaikštos dieną, iš viso 55,2 tūkst. Lt (įskaitant gyventojų pajamų mokestį ir Sodros įmokas). Kultūros ministro įsakymu⁴⁵ šia suma buvo padidinta 2008 m. Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro programos sąmata ir lėšos panaudotos atsiskaitymui su A. Nekrošiene antstolių vykdymo išlaidoms, advokato pagalbos išlaidoms ir teismo sprendime nurodytam žyminiam mokesčiui apmokėti. Dėl neteisėto A. Nekrošienės atleidimo iš pareigų sumokėjus jai priteistą kompensaciją už priverstinės pravaikštos laiką, gyventojų pajamų mokestį ir Sodros įmokas Kultūros ministerijai buvo padaryta 55,2 tūkst. Lt žala, o valstybės biudžeto asignavimai panaudoti ne programos vykdymo tikslams.

Kultūros ministras įsakymu⁴⁶ atleido D. Varnaitę, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas), direktorę iš jos užimamų pareigų. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2007-06-07 sprendimu buvo pakeistas Kultūros ministro įsakymas dėl D. Varnaitės atleidimo iš pareigų, skiriant jai tarnybinę nuobaudą – papeikimą ir D. Varnaitė buvo gražinta į pareigas. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008-03-07 nutartimi išieškota kompensacija už priverstinės pravaikštos laiką iš atsakovo – Kultūros ministerijos.

⁴⁴ 2007-09-10 įsakymas Nr. PĮ-160.

⁴⁵ 2008-10-08 įsakymas Nr. IV-483 „Dėl Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 7 d. priimtos nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-7-308/2008 vykdymo“.

⁴⁶ 2005-07-15 įsakymas Nr. PĮ-73.

Kultūros ministro įsakymu⁴⁷ į Departamento sąskaitą buvo pervesta 191,4 tūkst. Lt (įskaitant gyventojų pajamų mokestį ir Sodros įmokas) kompensacija už priverstinę pravaikštą iš programos „Paveldo, istorinės ir kultūrinės atminties išsaugojimas priemonei „Vykdėti viešojo administravimo funkcijas saugomose teritorijose ir atlikti saugomų teritorijų tyrimus bei stebėseną“ numatytų valstybės biudžeto asignavimų ir pavesta Departamento vadovui gautas biudžeto lėšas panaudoti atsiskaitymui su D. Varnaite. Dėl neteisėto D. Varnaitės atleidimo iš pareigų sumokėjus jai priteistą kompensaciją už priverstinės pravaikštos laiką, gyventojų pajamų mokestį ir Sodros įmokas Kultūros ministerijai buvo padaryta 191,4 tūkst. Lt žala, o valstybės biudžeto asignavimai panaudoti ne programos vykdymo tikslams.

Pažymime, kad A. Nekrošienės - Klaipėdos valstybinio muzikinio teatro vadovės, ir D. Varnaitės - Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktorės, atleidimo laikotarpiu į jų pareigas buvo paskirti kiti asmenys, kuriems iš valstybės biudžeto lėšų buvo mokamas darbo užmokestis.

Dėl neteisėto atleidimo išmokėjus visas priklausančias išmokas Klaipėdos muzikinio teatro vadovei A. Nekrošienei ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktorei D. Varnaitei, Kultūros ministerijai iš viso padaryta 246,6 tūkst. Lt (55,2 + 191,4) žala.

3. Rekomendacijos

Kultūros ministerija dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuota raštais (žr. 2 priedą). Rekomendacijas, kurios nebuvo įgyvendintos iki audito pabaigos, pateikiame rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 3 priedą).

Kultūros ministerija vykdė audito metu pateiktas rekomendacijas – raštu pateikė prašymus įstaigoms, kad jos informuotų ministeriją apie atliktus sąskaitų koregavimus (įvertinus 9 mėn. finansinę atskaitomybę), pateikdamos pagrindžiančių dokumentų kopijas. Visos įstaigos sąskaitų koregavimus atliko iki 2008 m. metinės finansinės ataskaitos pateikimo. Pakeitė Kultūros ministerijos finansų kontrolės taisyklės, kuriomis uždraudė juridiniams asmenims tą patį projektą teikti į skirtingas Kultūros ministerijos programos priemones daliniam finansavimui gauti bei nustatė, kad jeigu projektą vykdo keli juridiniai asmenys, projektas yra neskaidomas. Nurodė, kad daliniam finansavimui gauti paraišką tik į vieną priemonę turi teisę teikti tik vienas juridinis asmuo. Šiame įsakyme nustatė ministerijos veiksmus valstybės biudžeto lėšoms susigrąžinti, jeigu juridinis asmuo apgaulės būdu užvaldo lėšas. Taip pat priemonių vykdytojus įpareigojo nustatyti projektų vertinimo kriterijus ir prioritetus, o projektų vykdytojus – nurodyti kitus finansavimo šaltinius. Iki

⁴⁷ 2008-04-03 įsakymas Nr. ĮV-165 „Dėl teismo nutarties vykdymo“.

šių metų spalio 1 d. planuoja pakeisti visas programų priemonių finansavimo taisykles, tipinės paraiškų ir sąmatų formas. Tačiau ne visos klaidos, kurios turėjo įtakos finansinėms ataskaitoms, biudžeto asignavimų naudojimui ir turto valdymui, buvo ištaisytos, todėl, atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytus dalykus ir ištaisytas klaidas po metinių ataskaitų pateikimo, prašome įvertinti priežastis, lėmusias neteisingą apskaitos tvarkymą pavaldžiose įstaigose ir neteisėtą biudžeto asignavimų naudojimą. Rekomenduojame:

- ▶ Pavaldžioms įstaigoms, 2008 m. biudžeto lėšas panaudojusioms ateinančių laikotarpių išlaidoms dengti, sumažinti 2009 m. skirtus valstybės biudžeto asignavimus: Lietuvos valstybiniam simfoniniam orkestrui – 54,3 tūkst. Lt, Kauno valstybiniam dramos teatrui – 94,5 tūkst. Lt.
- ▶ Siekiant užtikrinti, kad pavaldžios įstaigos pateiktų teisingas finansines ataskaitas:
  - stebėti, kad pavaldžios įstaigos ištaisyty ataskaitoje nustatytas klaidas ir atliktų nurodytų neteisingai tvarkomų sąskaitų likučių koregavimą;
  - vykdyti stebėseną, nustatant procedūras, kad pavaldžios įstaigos apskaitos registrus tvarkytų taikydamos bendruosius apskaitos principus (kaupimo, palyginimo, atsargumo, periodiškumo);
  - vykdyti stebėseną, nustatant procedūras, kad visos gautos pajamos būtų pervestos į valstybės biudžetą;
  - paskirti asmenis, kurie būtų atsakingi už pavaldžių įstaigų ataskaitų duomenų teisingumą ir pateikimą ir kurie konsultuotų apskaitos tvarkymo klausimais;
  - užtikrinti, kad finansinė atskaitomybė būtų pateikta tiksli ir patikima, o prireikus papildomai būtų teikiami finansinės atskaitomybės duomenų paaiškinimai;
  - vykdyti pavaldžių įstaigų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, nustatant atsiskaitymo terminus;
  - įpareigoti koncertinę įstaigą Lietuvos simfoninį orkestrą inventorizuoti turtą, nustatant atsiskaitymo procedūras ir terminus.
- ▶ Siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsiskaitoma už panaudotus biudžeto asignavimus:
  - paskirti atsakingus asmenis, kurie užtikrintų faktinių išlaidų pagrindimą tinkamais apskaitos dokumentais, tikrintų, ar pavedimų vykdytojais laiku pateikia pakankamą ir teisingą informaciją apie lėšų panaudojimą;
  - nustatyti stebėjimo procedūras, paskiriant atsakingus asmenis kontroliuoti ministerijos ir pavaldžių įstaigų lėšų panaudojimą pagal paskirtį ir patvirtintą sąmatą, įpareigoti atsakingus asmenis kontroliuoti patirtų išlaidų apskaitą;

- nustatyti stebėjimo procedūras, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami vadovaujantis teisės aktais, programų vykdymo tikslams, tik ataskaitiniais biudžetinais metais patirtoms išlaidoms dengti ir patirtos išlaidos būtų apskaitomos pagal klasifikatorių.
  - ▶ Siekiant skaidraus ir teisėto valstybės biudžeto asignavimų naudojimo:
- neskirti biudžeto asignavimų viešųjų įstaigų veiklai finansuoti;
- parengti ir patvirtinti kultūros projektų finansavimo ir koordinavimo tvarką, siekiant išvengti tų pačių projektų finansavimo dubliavimo iš kelių vykdomų programų, paskirti stebėseną vykdančius atsakingus asmenis;
- pakeisti patvirtintas dalinį finansavimą reglamentuojančias tvarkas ir taisykles, jose tiksliai apibrėžiant atsiskaitymo už iš dalies finansuotų projektų vykdymą reikalavimus, įtvirtinant pareigą jų vykdytojams pateikti duomenis apie visas vykdamas projektus gautas lėšas ir papildomas pajamas, o nustatant, kad bendra jų suma viršija projekto sąnaudas, - nustatyti tvarką, pagal kurią lėšų perviršis turėtų būti gražintas;
- projektus finansuoti tik atlikus detalią išlaidų sąmatos analizę pagal visus finansavimo šaltinius;
- kontroliuoti, kad projektų vykdytojai, sudarydami autorines sutartis ir pirkdami paslaugas, taikytų viešojo pirkimo procedūras, ir paskirti stebėseną vykdančius atsakingus asmenis;
- biudžeto asignavimus skirti tik tiems projektams, kurie bus vykdomi ataskaitiniais metais;
- biudžeto asignavimus skirti projektams, kurių turinys yra žinomas, taip neprisiimant rizikos finansuoti netinkamas koncepcijas, scenarijus ir kt.;
- kontroliuoti, kad projekto įgyvendinimui nebūtų skirta daugiau lėšų, negu pateikta renginio sąmatoje, kad nebūtų mokama už sutartyje nenumatytus darbus arba didesnės sumos, nei numatyta sąmatoje, kad už tuos pačius darbus nebūtų mokama du kartus, kad projekto turinį sudarantys veiksmai būtų organizuoti laiku;
- užtikrinti, kad sudarant metinę finansinę atskaitomybę projektų vykdytojai būtų pateikę visus faktines išlaidas pateisinančius dokumentus, o metams pasibaigus kitų subjektų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos būtų gražintos į valstybės biudžetą;
- vykdamas projektą „Bibliotekos pažangai“ patvirtinti išlaidų sąmatą pagal laikotarpius, išlaidų straipsnius ir projekto vykdytojus, užtikrinti biudžeto lėšų dalies panaudojimo atitiktį fondo panaudotai daliai, gautų iš fondo lėšų panaudojimą ir nepanaudotų biudžeto asignavimų gražinimą, lėšas skirti, išlaidas pagrindus tiksliais apskaičiavimais.

Užtikrinti, kad biudžeto asignavimai, skirti programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ renginiams, būtų naudojami taupiai ir racionaliai:

-
- tikrinti pateiktas sąmatas, kad visos išlaidos būtų priskirtos vykdomiems renginiams ir įsitikinti, kad išlaidos patirtos vykdant nurodytus renginius;
  - tikrinti, kad faktinės išlaidos būtų pateisintos tinkamais apskaitos dokumentais, t.y. turinčiais visus privalomus rekvizitus.

Prieduose pateikti audituojamo subjekto numatyti tolesni veiksmai bei rekomendacijų įvykdymo terminai (data).

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Renata Maslauskaitė-
Meškauskaitė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros
 ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 1 priedas

Kultūros ministerijos vykdomos programos

<i>Programos kodas</i>	<i>Programos pavadinimas</i>	<i>Patvirtinti asignavimai, tūkst. Lt</i>
01. 01	Meno kūrybos plėtra ir sklaida Lietuvoje ir užsienyje	101 454,0
02.01	Paveldo, istorinės ir kultūrinės atminties išsaugojimas	69 271,0
02.02	Kultūros tradicijų ir mėgėjų meninės veiklos puoselėjimas ir plėtra	8 584,0
02.03	Visuomenės informacinis aprūpinimas ir viešosios informacijos sklaida	18 349,0
03.01	Lietuvos kultūros infrastruktūros plėtra bei kultūros politikos įgyvendinimo administravimas	47 972,0
03.02	Kultūros rėmimo fondas	12 903,0
03.481	Specialioji kultūros paslaugų teikimo programa	276 827,0

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros
 ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 2 priedas

Raštai Kultūros ministerijai

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Įstaiga</i>	<i>Adresas</i>	<i>Antraštė</i>	<i>Registracijos data</i>	<i>Dokumento numeris</i>
1.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija	J. Basanavičiaus g. 5, Vilnius	Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams išlaidų poreikio planavimo	2008-09-26	S-(50-1.10.1)-1776
2.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija	J. Basanavičiaus g. 5, Vilnius	Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo	2008-11-25	S-(50-1.10.1)-2198
3.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija	J. Basanavičiaus g. 5, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2008-12-22	S-(50-1.10.1)-2388

Raštai pavaldžioms įstaigoms

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Įstaiga</i>	<i>Adresas</i>	<i>Antraštė</i>	<i>Registracijos data</i>	<i>Dokumento numeris</i>
1.	Kauno valstybinis dramos teatras	Laisvės al. 71, LT-44304 Kaunas	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2009-04-15	S-(50-1.11)-742
2.	Lietuvos rusų dramos teatras	J. Basanavičiaus g. 13, Vilnius	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2009-04-24	S-(50-1.11)-821
3.	Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras	Vilniaus g. 6/16, LT-01102 Vilnius	Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų	2009-04-24	S-(50-1.11)-828

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Lietuvos Respublikos kultūros
 ministerijoje atlikto finansinio (teisėtumo)
 audito rezultatų“
 3 priedas

Igyvendinamų rekomendacijų įvykdymo planas

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Rekomendacija</i>	<i>Tolimesni veiksmai</i>	<i>Rekomendacijos įvykdymo terminas</i>
1.	Pavaldžioms įstaigoms, 2008m. biudžeto lėšas panaudojusioms ateinančių laikotarpių išlaidoms dengti, sumažinti 2009 m. skirtus valstybės biudžeto asignavimus: Lietuvos valstybiniam simfoniniam orkestrui – 54,3 tūkst. Lt, Kauno valstybiniam dramos teatrui – 94,5 tūkst. Lt.	Igyvendinta	2009m. gegužės mėn.
2.	<i>Siekiant užtikrinti, kad pavaldžios įstaigos pateiktų teisingas finansines ataskaitas:</i>		
	stebėti, kad pavaldžios įstaigos ištaisytų ataskaitoje nustatytas klaidas ir atliktų nurodytų neteisingai tvarkomų sąskaitų likučių koregavimą;	<i>Pareikalauti iš Lietuvos rusų dramos teatro, Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro ir Kauno valstybinio dramos teatro Valstybės kontrolės pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planų</i>	<i>Pavaldžių įstaigų nustatytais rekomendacijų įgyvendinimo terminais</i>
	vykdyti stebėseną, nustatant procedūras, kad pavaldžios įstaigos apskaitos registrus sutvarkytų užtikrinant bendrųjų apskaitos principų (kaupimo, palyginimo, atsargumo, periodiškumo) taikymą;	<i>Papildyti 2007-12-29 Kultūros ministro įsakymą Nr. IV-753, nustatant procedūras, kurios privalomos atlikti sudarant apskaitos registrus</i>	Iki 2009 m. birželio 30 d.
	vykdyti stebėseną nustatant procedūras, kad visos gautos pajamos būtų pervestos į valstybės biudžetą;	<i>Įpareigoti pavaldžias įstaigas pateikti Būhalterinės apskaitos ir atskaitomybės skyriui informaciją apie gautas pajamas už kultūros paslaugas</i>	Iki kiekvieno mėnesio 10 d.
	paskirti atsakingus asmenis, kurie tikrintų pavaldžių įstaigų pateiktamų ataskaitų duomenų teisingumą ir konsultuotų apskaitos tvarkymo klausimais;	<i>Bus parengtas Kultūros ministro įsakymas</i>	

	užtikrinti, kad finansinė atskaitomybė būtų pateikta tiksliai ir patikima, o prireikus papildomai būtų teikiami finansinės atskaitomybės duomenų paaiškinimai;	<i>Vykdoma. 2007-12-29 Kultūros ministro įsakymas Nr. IV- 753,</i>	Iki 2009 m. birželio 30 d.
	vykdyti pavaldžių įstaigų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną, nustatant atsiskaitymo terminus;	<i>Parengti raštą, įpareigojant pavaldžias įstaigas raštu informuoti Kultūros ministeriją apie Valstybės kontrolės rekomendacijų priemonių plano vykdymą</i>	
	įpareigoti koncertinę įstaigą Lietuvos simfoninį orkestrą inventorizuoti turtą, nustatant atsiskaitymo procedūras ir terminus.	<i>Bus parengtas Kultūros ministro įsakymas</i>	
3.	<i>Siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsiskaitoma už panaudotus biudžeto asignavimus:</i>		
	paskirti atsakingus asmenis, kurie užtikrintų faktinių išlaidų pagrindimą tinkamais apskaitos dokumentais, tikrintų, ar pavedimų vykdytojai laiku pateikia pakankamą ir teisingą informaciją apie lėšų panaudojimą;	<i>Patikra atliekama atrankos būdu ir vadovaujantis patvirtintais galiojančiais teisės aktais. Pilną visų kultūros projektų vykdymo išlaidų pagrindimą apskaitos dokumentais (kasmet sudaroma virš 2000 dalinio finansavimo sutarčių) Kultūros ministerijoje galima būtų atlikti, jeigu būtų įsteigtas projektų patikros skyrius. Kadangi tokių sąlygų nėra, kasmet atrankos būdu patikrą atlieka Vidaus audito skyrius</i>	
	nustatyti stebėjimo procedūras, paskiriant atsakingus asmenis kontroliuoti ministerijos ir pavaldžių įstaigų lėšų panaudojimą pagal paskirtį ir patvirtintą sąmatą, įpareigoti atsakingus asmenis kontroliuoti patirtų išlaidų apskaitos teisingumą; nustatyti stebėjimo procedūras, kad valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami vadovaujantis teisės aktais, programų vykdymo tikslams, tik ataskaitiniais biudžetinėmis metais patirtoms išlaidoms dengti ir patirtos	<i>Vykdoma vadovaujantis galiojančiomis Kultūros ministerijos finansų kontrolės taisyklėmis.</i>	

	išlaidos būtų apskaitomos pagal klasifikatorių.		
4.	<i>Siekiant skaidraus ir teisėto valstybės biudžeto asignavimų naudojimo:</i>		
	neskirti biudžeto asignavimų viešųjų įstaigų veiklos finansavimui;	<i>Įvykdyta. Lėšos skiriamos tik kultūros projektų vykdymui konkursų tvarka</i>	
	parengti ir patvirtinti kultūros projektų finansavimo ir koordinavimo sistemą, siekiant išvengti tų pačių projektų finansavimo dubliavimo iš kelių vykdomų programų, paskirti stebėseną vykdančius atsakingus asmenis;	<i>Įvykdyta</i>	
	pakeisti patvirtintas dalinių finansavimą reglamentuojančias tvarkas ir taisykles, jose tiksliai apibrėžiant atsiskaitymo už iš dalies finansuotų projektų vykdymą reikalavimus, įtvirtinant ir pareigą jų vykdytojams pateikti duomenis apie visas, vykdamas projektą gautas lėšas ir papildomas pajamas, o nustačius, kad bendra jų suma viršija projekto sąnaudas, - nustatyti tvarką, pagal kurią lėšų perviršis turėtų būti gražintas;	<i>Vykdoma vadovaujantis 2008 m. spalio 20 d. kultūros ministro įsakymu Nr. IV-498 „Dėl kultūros ministerijos finansų kontrolės taisyklių“ pakeitimo.</i>	
	projektus finansuoti tik atlikus detalią išlaidų sąmatos analizę pagal visus finansavimo šaltinius;	<i>Įvykdyta. Numatyta visose Kultūros ministerijos priemonių finansavimo taisyklėse ir tvarkose</i>	<i>2009m. balandžio mėn. 30 d. kultūros ministro įsakymas Nr. IV-208</i>
	kontroliuoti, kad projektų vykdytojai, sudarydami autorines sutartis ir pirkdami paslaugas taikytų viešojo pirkimo procedūras ir paskirti stebėseną vykdančius atsakingus asmenis;	<i>Įvykdyta. Sutartyse projektų vykdytojams jau nuo 2003 m. numatytas įpareigojimas atlikti viešųjų pirkimų procedūras. Įsipareigojimų įvykdymo stebėseną atrankos būdu atlieka Vidaus audito skyrius. Paskirti stebėseną vykdančius asmenis bus įmanoma atlikti išsteigus projektų patikros skyrių (bus reikalingos papildomos valstybės biudžeto lėšos ir papildomas pareigybių skaičius).</i>	
	biudžeto asignavimus skirti tik tiems projektams, kurie bus vykdomi atskaitiniais metais;	<i>Tai bus numatyta sutartyse su projektų vykdytojais.</i>	<i>Iki 2009 m. spalio 1 d.</i>
	biudžeto asignavimus skirti projektams, kurių turinys yra žinomas, taip neprisiimant rizikos finansuoti netinkamas koncepcijas, scenarijus ir kt.;	<i>Įvykdyta. Paraiškose nustatyta pareiga paraiškoviui aprašyti</i>	

		<i>projekto turinį, priemonių finansavimo taisyklėse ekspertams įtvirtinta teisė kvieti paraiškovus papildomai informacijai apie projektą pateikti.</i>	
	kontroliuoti, kad projekto įgyvendinimui nebūtų skirta daugiau lėšų, negu pateikta renginio sąmatoje, kad nebūtų mokama už sutartyje nenumatytus darbus arba didesnės sumos, nei numatyta sutartyje, kad už tuos pačius darbus nebūtų mokama du kartus ir kad patiriamos išlaidos neviršytų sąmatoje numatytųjų, kad projekto turinį sudarantys veiksmai būtų organizuoti laiku;	<i>Įvykdyta 2008m.rugsėjo 22 d. įsakymu Nr. IV-459 Pakeisti 2006-11-10 Kultūros ministro įsakymu Nr. IV-615 patvirtintas valstybės biudžeto asignavimų ir nacionalinio kino rėmimo programos lėšų skyrimo kino projektams taisyklės bei tipinės sutarties sąlygas ir nustatyti paraiškovams prievolę kartu su projektu ministerijai teikti filmo scenarijaus bendraautorių su paraiškovu pasirašytos sutarties tinkamai patvirtintą kopiją.</i>	
	užtikrinti, kad sudarant metinę finansinę atskaitomybę projektų vykdytojais būtų pateiktą visus faktines išlaidas pateisinančius dokumentus, o metams pasibaigus, kitų subjektų disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos, būtų gražintos į valstybės biudžetą;	<i>Atsakingi už Priemonės vykdymą įpareigoti atlikti stebėseną, surinkti ir vertinti visų projektų vykdytojų išlaidas pateisinančius dokumentus bus įmanoma tik įsteigus patikros skyrių</i>	
	vykdant projektą „Bibliotekos pažangai“ patvirtinti išlaidų sąmatą pagal laikotarpius, išlaidų straipsnius ir projekto vykdytojus, užtikrinti biudžeto lėšų dalies panaudojimo atitikimą fondo panaudotai daliai, gautų iš fondo lėšų panaudojimą ir nepanaudotų biudžeto asignavimų gražinimą, lėšas skirti, išlaidas pagrindus tiksliais paskaičiavimais.	<i>Kultūros ministro įsakymu bus paskirti atsakingi asmenys, nustatyti įpareigojimai bei paskirti terminai</i>	<i>Iki 2009 m. spalio 1 d.</i>
5.	<i>Užtikrinti, kad biudžeto asignavimai skirti programos „Vilnius – Europos kultūros sostinė 2009“ renginiams būtų naudojami taupiai ir racionaliai:</i>		
	tikrinti pateiktas sąmatas, kad visos išlaidos būtų priskirtos vykdomiems renginiams ir įsitikinti, kad išlaidos patirtos vykdant nurodytus renginius;	<i>Vykdoma. Kultūros ministro 2009-03-13 įsakymas Nr. PĮ-66</i>	
	tikrinti, kad faktinės išlaidos būtų pateisintos tinkamais apskaitos dokumentais, t.y. turinčiais visus privalomus rekvizitus.	<i>Vykdoma. Kultūros ministro 2009-01-21 įsakymas Nr. PĮ-12</i>	

6.	Kauno valstybinis dramos teatras		
	Numatyti klaidų prevencijos stiprinimo priemones, kurios užtikrintų, kad pinigų, pajamų už teikiamas paslaugas, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, finansavimo iš biudžeto lėšų ir kompensuotų nuompinigių apskaita būtų tvarkoma pagal apskaitos principus ir taisykles, taip pat rekomenduojame atlikti koreguojančius įrašus nurodytose sąskaitose.		
	Užtikrinti tinkamą biudžeto asignavimų naudojimo stebėseną, numatant konkrečias procedūras.		
	Užtikrinti teisingą nekilnojamo turto apskaitą ir atlikti įrašus Nekilnojamo turto registre.		
7.	Lietuvos rusų dramos teatras		
	Numatyti klaidų prevencijos stiprinimo priemones, kurios užtikrintų, kad ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo, pajamų už teikiamas paslaugas, atsiskaitymų su debitoriais ir kreditoriais, išlaidų iš biudžeto, paslaugų teikimo išlaidų, pavedimų lėšų išlaidų, finansavimo iš biudžeto, kompensuotų nuompinigių ir atsiskaitymų už pavedimų lėšas apskaita būtų tvarkoma pagal apskaitos principus ir taisykles, taip pat rekomenduojame koreguoti įrašus nurodytose sąskaitose.		
8.	Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras		
	Peržiūrėti apskaitos registrų tvarkymą, užtikrinant bendrųjų apskaitos principų (kaupimo, palyginimo, atsargumo, periodiškumo) taikymą; atlikti sąskaitų likučių inventorizavimą, koreguojant neteisingus įrašus sąskaitose; numatyti kontrolės prevencijos stiprinimo priemones, kad visos gautos pajamos būtų pervestos į biudžetą; užtikrinti, kad nebūtų vykdomos tarpusavio užskaitos su kitais subjektais.		
	Siekiant racionaliai ir teisėtai naudoti biudžeto lėšas, nustatyti papildomus priežiūros mechanizmus, kad biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal asignavimų valdytojo patvirtintą sąmatą, kad jie būtų naudojami biudžetinių metų išlaidoms dengti, kad kapitalo investicijoms skirti asignavimai būtų naudojami pagal paskirtį.		
	Užtikrinti teisingą turto naudojimą, atsižvelgiant į Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą.		